

TREMOL®

ул. Толедо № 6, 5000, Велико Търново, тел. 062 600 844, web: www.tremol.bg

КАСОВ АПАРАТ С ФИСКАЛНА ПАМЕТ

TREMOL Z-KL V2

версия 01

ИНСТРУКЦИЯ ЗА МОНТАЖ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЩИ УКАЗАНИЯ	4
Безопасна експлоатация. Опазване на околната среда.....	4
Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда	4
Правила за опазване на околната среда	4
Запознаване с КА	5
Външен вид. Съставни части	5
Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши	6
Дисплеи (индикация). Принтер	6
Оперативна памет	6
Фискална памет	6
Контролна лента на електронен носител	6
Данъчен терминал	7
Функционални възможности на ФУ	7
Интерфейсни възможности	7
Работа с електронна везна	7
Работа с баркод скенер	7
Връзка с компютър	8
Сейф (чекмедже за монети и банкноти)	8
Захранване на ФУ	8
Захранване от електрическата мрежа	8
Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите	8
Консумативи за работа на ФУ и тяхната замяна	8
Как да се използва настоящото ръководство	9
Инсталиране и въвеждане в експлоатация на ФУ	9
Видове документи издавани от ФУ	9
Достъп до режимите на работа на ФУ. Диагностичен бон	10
ПРОГРАМИРАНЕ	11
Смисъл на програмирането. Основни принципи	11
Поддехими на програмиране	11
Функционални клавиши	11
Програмиране на цифрови стойности	12
Програмиране на параметри	12
Програмиране на символи (имена)	12
Програмиране на имена чрез кодова таблица	12
Програмиране на имена чрез GSM клавиатура	14
Програмиране на общи за ФУ параметри и величини [Подрежим 1]	15
Общи параметри на ФУ	15
Системни параметри на ФУ	15
Програмиране на плащания име и курс на валута [Подрежим 2]	17
Програмиране на данъчни групи [Подрежим 3]	18
Програмиране на департаменти [Подрежим 4]	18
Програмиране на артикули [Подрежим 5]	19
Програмиране на баркод за артикул посредством скенер	21
Програмиране на оператори. [Подрежим 6]	21
Програмиране на парола на оператор посредством баркод скенер	21
Работа с компютър в режим на програмиране и отчитане [Подрежим 7]	22
Тестове на ФУ. Пароли. Допълнителни настройки [Подрежим 8]	22
Настройка на комуникационни параметри [Подрежим 9]	24
Скорост на комуникация	24
Протокол на електронна везна	24
Свръхване на дата и час	24
РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ"	25
Достъп до режима. Функционални клавиши	25
Основни принципи за работа в режим "Продажби". Ограничения и забрани	27
Примери - клавиша последователност	28
Регистриране на продажби от департамент	28
Регистриране на продажби на артикули	28
Продажба на артикули посредством баркод скенер	28
Продажба на артикули чрез ръчно въвеждане на баркод (номенклатурен номер)	29
Продажби с умножение (въвеждане на количество)	29
Продажби с умножение при работа с електронна везна	29
Корекция "непосредствен войд"	30
Корекция "дълъбок войд"	30
Изчисляване и печат на междуна сума	30
Регистриране на процентни отстъпки и надбавки	30
Регистриране на стойностни отстъпки и надбавки	30
Регистриране на отстъпки и надбавки върху междуна сума	31
Плащане в брой без изчисляване на ресто	31
Допълнителни видове плащане. Смесено плащане. Пресмятане на ресто	31
Издаване на разширен фискален бон (фактура)	31
Издаване на бон за продажба към фактура /debitно известие	32
Издаване на копие на бон за продажба / сторно (ДУБЛИКАТ)	32
Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой	32
Регистриране на сторно операции	32

Инструкция за монтаж и експлоатация. Ръководство за потребителя

Специфични особености	32
Пример за започване на сторно операция.....	33
ОТЧИТАНЕ НА КАСОВИЯ АПРАТ	34
Избор на режим	34
Видове отчети	34
Дневен отчет "Отчети X". Дневен финансова отчет "Отчети Z"	34
Автоматичен дневен финансова отчет с нулиране и запис във ФП	36
Отчет по департаменти "Отчети X"	36
Отчет на артикули "Отчети X, Z"	37
Отчет на операторите в режим "Отчети X, Z"	37
Отчети на Фискалната памет	37
Отчет на ФП по зададени начална и краина дата	37
Отчет на ФП по зададени начален и краен блок	38
Служебен отчет на ФП.....	39
Отчет на плащанията по данни от ФП	39
Отчет на ДЕПАРТАМЕНТИ по данни от ФП.....	39
Отчети на Контролната лента (КЛЕН)	39
Обща информация.....	39
Примерно отпечатване на отчет на КЛЕН.....	40
Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН	41
ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТВАНИЯ ОТ ФУ.....	42
Бонове за регистрация в сървъра на НАП	42
Бонове за продажби.....	43
Бонове за служебно въведени / изведени суми	45
Бонове за сторно операции	45
Дневни отчети	46
Отчети на ФП.....	48
Отчети на КЛЕН.....	50
Други отчети на ФУ. Диагностичен бон	51
АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ.....	53
Грешка в оперативната памет на ФУ -"НУЛИРАН РАМ"	53
Грешки във фискалната памет на ФУ	53
Грешки в КЛЕН. Работа с КЛЕН, различна от текущата	54
ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ	54
Съобщения изписвани на дисплея на ФУ	54
Съобщения за грешки и блокировки, отпечатвани на принтера	55
Блокировки при програмиране	56

ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Настоящия документ е предназначен да запознае потребителя на касовия апарат с възможностите му, както и с правилата за безопасната му експлоатация. Ръководството съдържа необходимата информация за програмиране, регистриране на продажби и отчитане на устройството.

БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Правила за монтаж и безопасна експлоатация на уреда

- Не инсталирайте уреда близо до източници на течаща вода и не го мокрете с вода или други течности. Не инсталирайте уреда върху нестабилни повърхности, за да се избегне падането му. Не инсталирайте уреда близо до източници на топлина. Избягвайте инсталационето на уреда върху вибриращи повърхности или повърхности, проводящи вибрации.
- Захранването на уреда да става само и единствено от захранващия адаптор, включен в комплекта на изделието.
- Адаптора да се включва само в ел. контакти с 230V напрежение и честота 50Hz. За захранване на уреда използвайте само ел. контакти, които отговарят на стандарта. Ако контактът не отговаря на изискванията, извикайте електротехник да го приведе в съответствие. Ако използвате удължител, той следва да отговаря на същия стандарт. Не включвате в същия удължител електромотори, отоплителни уреди и други енергоемки консуматори. Не оставяйте захранващия кабел на места, където може да бъде притиснат или настъпен.
- Не манипулирайте вътрешността на уреда с метални предмети поради опасност от токов удар.
- При зареждане на хартия не докосвайте термоглавата на печатащия механизъм. Това може да доведе до трайна повреда или до неправилна работа на устройството.
- Изключвате уреда от електрическата мрежа преди да го почиствате и не използвайте агресивни почистващи препарати.
- Не се опитвайте да ремонтирате уреда сами. В случай на проблем се обърнете към обслужващия Ви сервис.
- Изключете уреда от мрежата и се обърнете към сервизната Ви организация в следните случаи: ако захранващия адаптер на уреда е повреден; ако уреда е залят с течност; при механична повреда на уреда; ако уреда не функционира нормално.

Правила за опазване на околната среда

- Етикетът, представляващ зачетрано кошче за боклук, който можете да видите върху вашия продукт, означава, че този продукт не трябва да се изхвърля заедно с обикновените домакински отпадъци. За предпазване от евентуални щети върху околната среда или човешкото здраве, моля, отделете този продукт от останалите отпадъци, за да се гарантира, че той ще бъде рециклиран по екологично съобразен начин. За повече информация относно наличните места за събиране на отпадъци, моля, свържете се с местните власти или търговеца, от когото сте закупили този продукт.

ЗАПОЗНАВАНЕ С КА

Касовият апарат **TREMOL Z-KL V2** е фискално устройство (**ФУ**), предназначено за регистриране на извършените продажби в различни видове търговски обекти.

Програмната модификация /версия/ 01 на съществуващият модел отговаря на Наредба Н-18 на МФ, включително последните и изменения към датата на издаване на допълнението към свидетелството за съответствие с изискванията.

ФУ притежава **клавиатура** и вградени **дисплеи за оператора и клиента**, енергонезависима **Фискална памет** (**ФП**) за съхранение на специфични данни, както и памет за Контролна Лента на Електронен Носител (**КЛЕН**) за съхранение на копията на всички издадени документи. При необходимост същите могат да бъдат отпечатани или експортирани във файл.

Вграденият **Данъчен терминал** (**ДТ**) осъществява дистанционна връзка със сървъра на Националната Агенция по Приходите (НАП).

Вградения **принтер** обезпечава издаването на ясни и четими документи за всяка операция (продажба, сторно, отчет, въвеждане/извеждане на суми и т.н.).

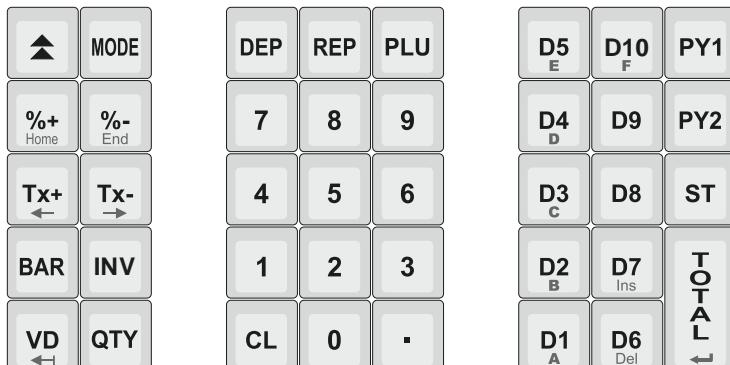
Външен вид. Съставни части

Описание:

1. Клавиатура;
2. Клиентски дисплей
3. Капак на принтера с процеп за хартия;
4. Дисплей за оператора;
5. Интерфейсен панел и бутон за включване и изключване.

Клавиатура. Общ вид и описание на отделните клавиши

Клавиатурата на ФУ се състои от няколко групи клавиши, условно разделени според функционалното им предназначение:

Цифрови клавиши: от **1** до **9** включително **0** и **.** - служат за въвеждане на цифрова информация в ФУ;

Клавиши за регистриране на продажби: **D1** до **D10** и **DEP** за департаменти и **PLU** за артикули;

Функционални клавиши: всички останали, реализиращи специфични операции с ФУ. Разяснени са подробно по-долу.

Дисплеи (индикация). Принтер

Дисплеи: 1 x 16 символен за оператора и за клиента.

Принтер: LINE THERMAL със скорост до 60мм/сек и 32 символа на ред.

Оперативна памет

Неразделна част от ФУ, служеща за запомняне на регистрираните суми на продажбите, програмираните параметри и друга служебна информация.

Фискална памет

Във фискалната памет се записват всички данни съгласно изискванията на наредба Н-18/ 13.12.2006 г. на МФ. Унищожаването или промяната на тези данни е невъзможно. Блокът фискална памет (ФП) е изпълнен във вид на модул. Производителят запечатва модула фискална памет с "пломба", гарантираща невъзможност за неоторизиран достъп.

Контролна лента на електронен носител

Представлява вътрешен сменяем модул памет, който се инициализира от ФУ с пореден номер, отбелязан в дневния финансов отчет и в отчетите на ФП..

Разпечатването на документи от КЛЕН се извършва по различни критерии.

Обема на КЛЕН позволява съхранение на минимум 20 000 000 реда в неповече от 999 999 документа. При оставащи по-малко от 30 000 свободни реда в КЛЕН, в края на всеки дневен финансов отчет се отпечатва съобщение „НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН“. При оставащи по-малко от 5 000 свободни реда в КЛЕН

не се допуска започването на нови документи, освен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП.

ФУ съхранява документи само в текущо инициализираната КЛЕН.

При необходимост е възможно временно поставяне на друга (не текуща) КЛЕН от същия вид (с предходен номер или от друго у-во). В този случай е разрешено единствено отпечатване на съдържанието на КЛЕН.

Данъчен терминал

Данъчният терминал (ДТ) е вграден в ФУ. ДТ осъществява дистанционната връзка между ФУ и НАП, чрез използване на преносна мрежа на мобилен оператор, по изградена за целта на обслужваните от него ФУ VPN мрежа. ДТ има вградена data SIM карта, чрез която получава задачи чрез SMS-и и изгражда IP връзка посредством пакетно предаване на данни в мрежата на мобилен оператор за http комуникация с НАП. ДТ работи с времето на часовник-календара на ФУ.

ФУНКЦИОНАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ФУ

ФУ поддържа следните потребителски регистри:

Данъчни групи	до 8 с възможност за забрана/разрешение на последните 4
Записи във ФП	2000 за дневни отчети + 270 за специални събития
Оператори	до 20 с програмируемо име (20 символа) и парола (до 6 цифри)
Плащания	1 основно В БРОЙ (национална валута) 3 допълнителни с програмируем номер (и име) според схемата за предаване на данни към НАП
Департаменти	40 с програмируеми: име (23 символа), цена, данъчна група, параметър за единична транзакция и 1 (ДЕП.00) без възможност за програмиране
Артикули	500 с програмируеми име (23 символа), цена, данъчна група, принадлежност към департамент и баркод (номенклатурен номер)

ИНТЕРФЕЙСНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

ФУ има възможност за свързване към /на разнообразни външни устройства посредством различни видове интерфейси а именно:

- Компютър RS232
- Компютър USB VCP
- Ел. Везна RS232
- Баркод четец RS232
- Касов сейф

Работа с електронна везна

ФУ получава само количество от включената електронна везна. В ФУ са заложени 3 протокола на обмен на данни на различни видове електронни везни. Протокола на обмен се избира в режим Програмиране, подрежим 9.

Работа с баркод скенер

ФУ поддържа работа с баркод скенер от типа RS232, позволяващ бърза продажба на стоки и/или идентификация на оператор. Стоките трябва да са етикирани с баркод по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A, UPC-E, в това число и теглови баркод по стандарта EAN13. ФУ автоматично разпознава типа на баркода.

Връзка с компютър

Поддържат се два основни режима:

Режим за програмиране и отчитане на ФУ. Той е удобен, когато ФУ работи автономно, но е необходимо данните за продажбите да се обобщават и съхраняват в компютър.

Режим “ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР” В този режим регистрирането на продажбите се извършва по инициатива на компютъра. В боновете за продажба и сторно операции се отпечатва Уникален Номер на Продажба (УНП), който се получава от софтуера за управление на продажби. ФУ запазва ролята си по отношение на обработката на данните, натрупването и съхранението на оборотите.

Повече информация за протоколите на обмен, както и примерни програми и драйвери е налична в уебстраницата на производителя: www.tremol.bg.

Сейф (чекмедже за монети и банкноти)

Отварянето става се при всяко приключване на фискален касов бон и при служебно въвеждане и извеждане на суми с . Отварянето на сейфа може да се забрани с параметърът.

ЗАХРАНВАНЕ НА ФУ

Захранване от електрическата мрежа

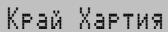
ФУ се захранва от външен адаптер 7.5V/ 3.3A

Захранване от вградените акумулатори. Зареждане на акумулаторите

ФУ притежава опция за работа с акумулатори, вградени в касовия апарат. Акумулаторите се монтират задължително от сервизна организация. Заряда на акумулаторите се извършва автоматично при включване на ФУ в ел.мрежата и трае около 10 часа при изтощени акумулатори. При напълно заредени акумулатори ФУ гарантира отпечатването на минимум 1500 бележки с по една продажба всяка и минимум 12 часа във включено състояние.

КОНСУМАТИВИ ЗА РАБОТА НА ФУ И ТЯХНАТА ЗАМЯНА

ФУ използва термохартия с външен термочувствителен слой и със следните параметри: диаметър Ø 48mm и широчина 57mm

ФУ контролира наличието на хартиена лента, като при липса на такава и опит за печат работата му се блокира, а на дисплея се изписва Край Хартия

За продължаване на работата с ФУ е необходимо да се извършат следните действия, описани стъпка по стъпка:

	Отваря се капака на принтера, посредством лек натиск и повдигане нагоре
	Вдига се поемащия вал на принтера с дърпане на ръкохватката.
	Изважда се края на старата лента, както и евентуално останалата шпула. Новата лента се почиства от подлепващото фолио, след което се поставя в гнездото за хартия с термочувствителната повърхност отдолу.
	Свободния край на хартиената лента се издърпва, за да излезе навън от гнездото и пред поемащия вал на принтера. Поемащия вал на принтера се затваря с лек натиск в двата края.
	Затваря се капака на принтера, като преди това освободения край на лентата се прекарва през процепа с ножа за рязане на хартия.
	Натиска се клавиши , при което ФУ продължава прекъсната операция.

КАК ДА СЕ ИЗПОЛЗВА НАСТОЯЩОТО РЪКОВОДСТВО

Използван е определен ред при представянето на функциите и възможностите на ФУ, както следва:

(i) Текстът отстрани на този символ обяснява едно или друго понятие, правило или функция.

¶ Текстът отстрани на този символ пояснява какво е необходимо да се направи, за да се реализира една или друга функция.

Пример: Текстът отстрани обяснява какво точно е показано в примера:

Клавишина последователност

Дисплей

Деп. 01 123.00

Текст, указващ значението на въведената информация и реакцията на ФУ.

ИНСТАЛИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ФУ

Инсталирането на ФУ представлява програмиране на задължителните реквизити на касовия бон, параметрите на данъчните групи, както и желаните параметри на операторите, артикулите, департаментите и т.н.

Въвеждането в експлоатация (фискализация) представлява процедура по активиране на фискалната памет на ФУ, след попълване на заявление по образец от задълженото лице. Извършва се от сервизен техник на вписаното в паспорта лице, извършващо сервизно обслужване и ремонт, в присъствието на задълженото лице.

При въвеждането в експлоатация, ФУ автоматично изпраща данни за вписане (регистрация) към сървъра на НАП, посредством вградения данъчен терминал. Процедурата е завършена само при положителен статус на регистрацията в сървъра.

Аналогично подобни данни се изпращат при промяна на регистрационните данни, при deregistration и при нова регистрация (след като ФУ е било deregistered временно).

В резултат ФУ отпечатва фискален бон, с Типа на действието, данни за ФУ и ДТ, Регистрационен номер в сървъра на НАП (FDRID), дата и час на събитието.

ВИДОВЕ ДОКУМЕНТИ ИЗДАВАНИ ОТ ФУ

Всички издавани от ФУ документи (бонове) имат заглавна част, съдържаща данни за задълженото лице и обекта, и крайна част, съдържаща рекламен ред, поредния номер на bona, датата и часа на издаването му, типа (фискален, нефискален или служебен), както и индивидуалните номера на ФУ и на ФП.

До момента на въвеждане в експлоатация, всички документи издавани от ФУ имат означение **“НЕФИСКАЛЕН БОН”**. Информацията за оборота се запомня само в оперативната памет на апаратът.

След въвеждане в експлоатация се издават само фискални бонове или служебни бонове. Информацията за оборота се записва във фискалната памет на апаратът.

След въвеждане в експлоатация, при отпечатването на всеки документ, чрез използване на стандартен SHA-1 алгоритъм, се генерира автоматично специално контролно число. Това число се записва и отпечатва в края на bona на два реда с по 20 символа.

След въвеждане в експлоатация, в Контролна Лента на Електронен Носител (КЛЕН) се съхранява пълното съдържание (без графичното и фискалното лого) на

всеки отпечатан документ по реда на неговото издаване, с изключение на отчетите на фискалната памет и разпечатките на КЛЕН.

Документите за продажби, за извършени сторно операции, отчетите на ФП и дневния финансов отчет с нулиране и запис във ФП имат означение:

БГ ФИСКАЛЕН БОН

Документи, удостоверяващи служебно въведени/изведени суми, дневния финансов отчет без нулиране (Х отчет), както и документи във връзка с извършване на служебни операции, касаещи отчетността на фискалното устройство (други отчети), имат означение:

*** СЛУЖЕБЕН БОН ***

В края на всеки фискален бон за продажба /сторно операция, както и при дубликат на същите, се отпечатва уникален двумерен **QR баркод** във вида:

Кодът не се включва при формирането на контролното число и не се отпечатва на копия на документи за продажба/сторно операция от КЛЕН.

В QR баркода се съдържа информация за номер на фискалната памет, номер на документ, дата и час на издаване на документа за продажба/сторно, обща сума на продажба/сторно операцията.

Внимание!!! В търговските обекти (по смисъла на Наредба Н-18 на МФ) е разрешено използването само на въведени в експлоатация фискални устройства.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМИТЕ НА РАБОТА НА ФУ. ДИАГНОСТИЧЕН БОН

И След включване на ФУ и след преминаване на автоматичен тест, на индикацията се показват текущата дата и час. Възможно е отпечатването на диагностичен служебен бон с натискането на клавиши **ST**

И Прехода между режимите на работа с ФУ се осъществява чрез клавиши **MODE** (избор на режима) и въвеждане на съответната парола от клавиатурата.

И Паролите могат да бъдат променени в режим “Програмиране”. При забравена парола за режим “Програмиране” се обърнете към сервизната организация.

Режимите на работа и паролите по подразбиране са:

Режим	Дисплей	Парола
“Продажби” регистрация на продажби, сторно операции, служебни суми.	Продажби: -----	
“Отчети Z” отчети с нулиране	Отчети Z: -----	
“Отчети X” отчети без нулиране	Отчети X: -----	
“Програмиране” програмиране на ФУ	Програм: -----	

ПРОГРАМИРАНЕ

СМISЪЛ НА ПРОГРАМИРАНЕТО. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Иконата на **Програмирането** на ФУ предствалява настройване на касовия апарат чрез задаване на стойности и параметри, така че работата с него да съответства на конкретното работно място и желанията на потребителя.

Пример: вход в режим “Програмиране”:

Клавиша последователност

Дисплей

Програм: -----

Избор на режим “Програмиране”.

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

Подрежими на програмиране

Иконата на **Програмирането** е разделено на десет подрежима, достъпни с натискането на съответстваща им клавиши:

- **1** програмиране на общи за ФУ параметри и величини;
- **2** програмиране на плащания;
- **3** програмиране на данъчни групи;
- **4** програмиране на департаменти;
- **5** програмиране на артикули;
- **6** програмиране на оператори;
- **7** комуникации в режим на програмиране и отчитане;
- **8** тестове на ФУ, пароли за достъп, допълнителни настройки.
- **9** настройка на комуникационни параметри.
- **%** сверяване на дата и час.

Функционални клавиши

Във всички подрежими на програмиране клавиш **MODE** има смисъл на отказване на започната операция и връщане към предходно меню.

Във всички подрежими на програмиране клавиш **QTY** отпечатва помощна информация и/или информация за програмираните параметри.

В подрежими **2** до **6** (плащания, данъчни групи, департаменти, артикули, оператори) клавиши **%** и **%** съответно увеличават/ намаляват текущия номер позиция (плащане, данъчна група, департамент, артикул, оператор).

 Останалите функционални клавиши са дефинирани за всеки подрежим поотделно. Общо правило е, че въвеждането на цифрова стойност и натискането на даден функционален клавиш програмира съответната величина, натискането на клавиша без да е въведена цифрова стойност визуализира стойността на съответната величина.

Програмиране на цифрови стойности

 Въвеждането на цифрови стойности се извършва посредством цифровите клавиши от **[1]** до **[9]** вкл. **[0]** и **[.]** и натискането на съответния функционален клавиш.

Програмиране на параметри

 Програмирането на параметри става чрез набирането на номера на параметъра и натискането на или чрез друг специално указан клавиш. Промяната на параметъра става с повторното натискане на клавиша.

Програмиране на символи (имена)

 Програмирането на имена се извършва в специален подрежим, влизането в който става с функционален клавиш (най-често **[ST]** или друг специално указан). Въвеждането на символите може да се извърши по два начина – стандартна кодова таблица или чрез GSM клавиатура. Начина на въвеждане на текста се определя от параметър 31.

Програмиране на имена чрез кодова таблица

 Въвеждат се кодове на символите, съгласно таблицата на съответствие. Използват се цифровите клавиши и клавишите за буквите от **A** до **F** (вж таблица на клавишите). За улеснение са предвидени и допълнителни "редакторски" клавиши. След въвеждането на валиден код на символ, курсора се премества на следващия вдясно. Въвеждането завършва с натискането на

 клавиш . При положение, че текста трябва да се измести надясно, задължително се въвеждат необходимия брой празни символи (код 20), предхождащи самия текст. Празните символи отлясно на текста не е необходимо да се въвеждат. Символът **“^”** (код **5E**), определя следващия въведен, като двойно широк. Тези символи се отпечатват двойно широки, но се визуализират на дисплея по начина, по който са въведени.

 При програмиране на редовете от оформлението на bona има предвидена възможност за центриране на въведенния текст. След приключване на въвеждането има запитване дали въведенния текст да се центрира. Потвърждава се с клавиш , а при отказ се натиска кой да е клавиши.

Таблица на клавишите в режим програмиране на имена чрез кодова таблица

Функция	Клавиши
букви съответно: A B C D E F	D1 D2 D3 D4 D5 D10
Позициониране, съответно ← → Insert Delete ← Home End	Tx+ Tx- D7 D6 VD %+ %-
Потвърждаване на въведения текст Enter	OK

Таблица на съответствието между символите и тяхните кодове

БУКВИ Латиница	БУКВИ Кирилица	ЦИФРИ И СИМВОЛИ
A = 41	а = 61	SP= 20 @ = 40
B = 42	б = 62	! = 21 [= 5B
C = 43	с = 63	“ = 22 \ = 5C
D = 44	д = 64	# = 23 \$ = 24] = 5D
E = 45	е = 65	% = 25 ^ = 5E
F = 46	ф = 66	& = 26 – = 5F
G = 47	г = 67	` = 27 – = 60
H = 48	h = 68	(= 28 ` = 7B
I = 49	i = 69) = 29) = 7C
J = 4A	ј = 6A	, = 2C } = 7D
K = 4B	к = 6B	- = 2D ~ = 7E
L = 4C	l = 6C	. = 2E . = 7F
M = 4D	м = 6D	/ = 2F
N = 4E	н = 6E	
O = 4F	о = 6F	
P = 50	о = 70	
Q = 51	п = 71	
R = 52	р = 72	0 = 30
S = 53	с = 73	1 = 31
T = 54	т = 74	2 = 32
U = 55	у = 75	3 = 33
V = 56	ф = 76	4 = 34
W = 57	х = 77	5 = 35
X = 58	ц = 78	6 = 36
Y = 59	ч = 79	7 = 37
Z = 5A	ш = 7A	8 = 38
		9 = 39
		: = 3A
		; = 3B
		< = 3C
		= = 3D
		> = 3E
		? = 3F

Програмиране на имена чрез GSM клавиатура

- Този режим на въвеждане на символи е разработен по подобие на клавиатура на мобилен телефон.
- За да се използва е необходимо предарително да бъде разрешен чрез установяването на параметър 31=ДА.
- Всеки клавиши от цифровата клавиатура съответства на няколко знака, които се избират с многократно натискане на съответния клавиши.
- Дефинирани са клавиши за превключване между главни и малки букви, както и между кирилица и латиница. На дисплея вдясно се изписват индикатори за режимите, както и при натискане на клавиши - кои съеволи съответстват на него.
- Клавишите за позициониране и придвижване на курсора са запазени.

Функционални клавиши при програмиране на имена чрез GSM клавиатура

	Превключване между малки букви, главни букви и цифри Индикатори: аbv, Abv, ABv, abc, Abc, ABC, 123
	Препинателни знаци: . , ? ! ! “ # \$ % & @
	Превключване между кирилица и латиница Индикатори: CYR, LAT

Символна GSM клавиатура

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОБЩИ ЗА ФУ ПАРАМЕТРИ И ВЕЛИЧИНИ [ПОДРЕЖИМ 1]**Общи параметри на ФУ**

Функционални клавиши

клавиш	Функция число клавиш / клавиш	Обхват <u>ст-ст по подразбиране</u>
	Задава / показва процент надбавка	Стойност от <u>0.00</u> до 99,99
	Задава / показва процент отстъпка	Стойност от <u>0.00</u> до 99,99
	Задава / показва номер касово място	Стойност от <u>0001</u> до 9999
	Задава / показва начални цифри за теглови баркод	Стойност 28
	Задава / показва начални цифри за операторски баркод	Стойност 27
	Вход в меню за програмиране на диапазон от номера за фактури (изписва текущия номер на фактура)	двойка числа от по 10 цифри: от 0000000001 до 9999999999 по подразбиране от 1 до 0 (не е определен валиден диапазон)
	Избор ред за оформление на bona (вход в режим програмиране на име)	Редове от 1 до 8 за оформление на bona: 32 символа Ред 1: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 2: <u>АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ</u> Ред 3: <u>НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ</u> Ред 4: <u>АДРЕС НА ОБЕКТ</u> Ред 5, 6 , и 8 – <u>празни</u> * *(отпечатват се само ако не са празни, като ред 8 е в края на bona)
	Текст предхождащ 13-те символа за ЕИК по Булстат (вход в режим програмиране на име)	До 8 символа – <u>ЕИК</u>
	Височина на шрифта за отпечатване на КЛЕН	Число: 1 или 2 съответно за височина ½ или 2/2 спрямо нормалната
	Показва / променя стойността (потвърждава промяната) на системен параметър с избран номер	Променлива НЕ или ДА според <u>следващата таблица</u>
	Отпечатва общите за ФУ величини: номер касово място; индивидуални номера на ФУ и фискалната му памет; текст и ЕИК по Булстат; процентната надбавка; процентна отстъпка; диапазон от номера за фактури, теглови баркод, операторски баркод	
	Отпечатва системните параметри	Според следващата таблица

Системни параметри на ФУ

И Чрез системните параметри е възможно конфигурирането на ФУ според специфичните нужди на обекта и конкретното работно място. Всички възможни системни параметри са описани в таблицата:

Параметър	Пояснение за параметъра	Стойност подразбиране
03 Рекламно лого	Печат на рекламен знак преди бона . Представлява файл във формат BMP с размери 384 x 80B&W.	ДА отпечатва се
04 Подробен бон	Вид на отпечатване на продажбите в бона съкратен - информацията за количество и единична цена се обединява на един ред, а ако количеството е единично не се изписва. подробен - информацията за име, количество, единична цена и сума се разпечатва на отделни редове.	НЕ съкратен вариант
05 Дробни числа	Работа с цели или дробни числа. Внимание!!! с промяната автоматично се преобразуват всички програмирани цени (например цена 10,00 става 1000 и обратно). Изисква потвърждение и серв. код.	ДА дробни числа от вида 0,00
06 Задълж. сума	Задължително въвеждане на сума преди плащане	НЕ не се изисква
07 Забранен войд	Забрана на корекции на продажби в бона	НЕ разрешени са
09 ДДС в бон	Разпечатване на ДДС в бона Разпечатване данъчните отчисления и нето ДДС в бона	НЕ не се разпечатва
11 Фиск. принтер	Разрешава режим Фискален принтер.	НЕ Автономен ФУ
12 Сейф	Управление на сейф автоматично при приключване на бон или при натискане на клавиш TOTAL	НЕ не се управлява
15 Забр. Своб. цена	Забрана за работа със свободно въведени цени на артикул	НЕ разрешени
16 Забр. надб/отст	Забрана извършването на отстъпки/надбавки	НЕ разрешени
17 Забрана департ.	Забранява директно натрупване на продажни в департаменти	НЕ разрешени
18 Везна	Разрешава работа с електронна везна.	НЕ не се използва
19 Печат на наличност	Определя дали да се отпечатва касовата наличност при служебно във. / изв. суми	НЕ не се печата
20 РУ 1-3	Определя работата на клавиша, като такъв за избор на плащане	НЕ без избор
24 Арт. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по артикули заедно с дневния отчет	НЕ не се отпечатва
25 Оп. в дн.отчет	Автоматично отпечатване на отчет по оператори заедно с дневния отчет	НЕ не се отпечатва
26 Авт.изход	Автоматично освобождаване на ФУ за друг оператор след приключване на бон, ФУ излиза в режим очакване на парола	НЕ не се освобождава
27 Номенкл. номер	Забрана на проверка на контролна сума при въвеждане на баркод. Позволява използването на баркода на артикула, като номенклатурен номер, без ограничение за дължина и формат	НЕ контр. сума се проверява

29 ФП с клавиатура	Разрешени продажби от клавиатурата в режим Фискален принтер. Позволява маркиране на продажби от клавиатурата и от персонален компютър	НЕ Продажби от клавиатура
30 Дубликат	Определя дали да се разпечатва дубликат на bona	НЕ Не печата
31 GSM клав.	Определя начина на въвеждане на имена: с кодова таблица или GSM клавиатура	НЕ Кодова таблица
32 Подр.арт.отч.	Определя подробен отчет по артикули. Подробно за всеки артикул или само обобщени данни	НЕ Обобщени данни
36 Печ. авт. дн. отч.	Определя дали автоматично генерирания дневен финансов отчет да се отпечатва.	НЕ

(i) Внимание!!! Системен параметър **П05 (формат на числата)** представлява важна фискална характеристика на ФУ. При промяна, стойността му се записва във ФП на ФУ, заедно със следващия дневен отчет. Препрограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ ИМЕ И КУРС НА ВАЛУТА [ПОДРЕЖИМ 2]

(i) ФУ позволява работа с четири вида плащания със следните характеристики:

- **основно 0** – отговарящо на клавиш (отпечатва се винаги **В БРОЙ**), а се визуализира на дисплея с програмираното име (по подразбиране - име на национална валута);
- **допълнителни 1, 2 и 3** (с избираем номер - име /програмирамо име/ според схемата за предаване към НАП и възможност за забрана за ползване);

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва програмираните параметри на плащания	
	увеличава / намалява текущия номер плащане	Плащане от 0 до 3
	Показва / променя номера според схемата за предаване към НАП.	1 – <u>КАРТА</u> (Номер 7 от схема) 2 – <u>ЧЕК</u> (Номер 1 от схема) 3 – <u>ТАЛОН</u> (Номер 2 от схема)
	вход в режим програмиране на име на текущо плащане (само ако е избран номер от схема НАП 9 или 10)	До 6 символа от схема 9 – <u>Рез.1</u> от схема 10 – <u>Рез.2</u>
	Показва / променя вида за ресто на допълнителните плащания.	0- с изчисляване на ресто; 2- Ограничено ≤ на сумата на сметката
	Разрешава / забранява текущото допълнително плащане	НЕ за забрана или <u>ДА</u> за разрешение

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ ГРУПИ [ПОДРЕЖИМ 3]

(i) ФУ работи с осем данъчни групи за ДДС (A, Б, В, Г, Д, Е, Ж и 3) с програмириаеми стойности на данъчните ставки (коефициенти). При регистриране на продажба, оборота се натрупва към една от данъчните групи, според принадлежността на дадения артикул или департамент. Данъчните групи Д, Е, Ж и 3 могат да бъдат забранени за използване (състояние по подразбиране).

Функционални клавиши:

клавиш	Функция / Величина	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва стойностите на данъчните ставки	
	увеличава / намалява текущата данъчна група	Дан група от А до З
	Задаване на данъчна ставка на текущата данъчна група	Число от 0,00 до 99,99 (в %) A = 0.00 Б = 20.00 В = 20.00 Г = 9.00 Д = **.* Е = **.* Ж = **.* 3 = **.*
	Забранява използването на текущата данъчна група (само групи Д, Е, Ж и 3)	Забранената данъчна група се визуализира и отпечатва като **.**%

(i) Внимание!!! Стойностите на данъчните ставки са регламентирани със закон. Променените стойности се записват във ФП на ФУ, заедно със следващия дневен отчет. Препограмирайте само при необходимост!

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ [ПОДРЕЖИМ 4]

(i) Департаментите се използват за разделяне на оборота по общ признак. В режим "Продажби" е възможно регистриране на директни продажби от департамент с програмирана или свободна цена.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват ст-ст по подразбиране
	Отпечатва информация за текущия департамент	
	увеличава / намалява текущия номер департамент	Департамент от 1 до 40
	Задава / показва текущ номер департамент	1 до 40
	Вход в режим програмиране на име на текущия департамент	До 23 символа По подразбиране: <u>Деп.ХХ</u> или <u>Департамент ХХ</u> (за у-ва с двуредов дисплей)
	Задава / показва цена на текущия департамент	0.00 до 999999.99
	Задава / показва данъчна група на текущия департамент	Число от 1 до 8, съответно за А, <u>Б</u> , В, Г, Д, Е, Ж или 3
	Забрана за директна продажба на текущия департамент (няма определена данъчна група). За да се разреши отново, е достатъчно да се програмира принадлежност към разрешена данъчна група.	
	Показва / променя стойността на параметър единична транзакция (автоматично приключване в брой след продажба)	Величина <u>НЕ</u> или <u>ДА</u>

Пример: програмиране име и цена на департамент:

Клавишина последователност

Дисплей

Програм: -----

Избор на режим "Програмиране".

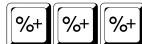
Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим "Програмиране" и очаква избор на подрежим.

Деп.01 0.00

Вход в подрежим програмиране на департаменти. Текущ е първи департамент.

Деп.04 0.00

Избор на департамент 4.

Име: Деп.04

Вход в режим програмиране на име.

Име: КАФЕ

Въвеждане на кодовете на символите "K", "A", "Ф" и "E". Форматиране на текста.

Деп.04 0.00

Потвърждаване на въведеното име.

Деп.04 10.50

Програмиране на цена 10,50.

Деп.01 0.00

Отпечатване на данни за програмирания департамент.

ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ [ПОДРЕЖИМ 5]

Q Артикулите се използват за лесно регистриране на продажби на стоки или услуги по зададен номер или баркод (номенклатурен номер) с програмирана или въведена цена. Използването на артикули, позволява групиранието им по департаменти.

Функционални клавиши:

Клавиш	Функция / Величина	Обхват ст-ст по подразбиране
QTY	Отпечатва информация за текущия артикул	
%+	увеличава / намалява текущия номер артикул	Артикул от 1 до 500

	Задава / показва текущ номер артикул	1 до 500
	Вход в режим програмиране на име на текущия артикул	До 23 символа По подразбиране: <u>Арт.хххх</u>
	Задава / показва цена на текущия артикул	0.00 до 999999.99
	Задава / показва данъчна група на текущия артикул	Число от 1 до 8, съответно за А, Б, В, Г, Д, Е, Ж или З
.	Забрана за директна продажба на текущия артикул (няма определена данъчна група). За да се разреши отново, е достатъчно да се програмира принадлежност към разрешена данъчна група.	
	Задава / показва номер на департамента , към който принадлежи артикула	0 до 40 (За ДЕП.00 не се отпечатват вторични бонове)
	Вход в меню за програмиране на баркод или номенклатурен номер на артикула; Потвърждението става с клавиш	8, 12 или 13 цифри баркод от типа: EAN8 EAN13, UPC-E или UPC-A; Ако параметър 27 НОМ.НОМЕР =ДА без ограничение в броя на цифрите и формата - до 13 цифри
	Изтрива баркода на текущия артикул	

Пример: **програмиране на артикул: име, цена и принадлежност към департамент:**

Клавишина последователност

Дисплей

Програм: -----

Избор на режим “Програмиране”.

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

Артикул 00001

Вход в подрежим програмиране на артикули. Дисплея показва артикул 1.

Артикул 00006

Избор на артикул 6.

Име: Арт.00006

Вход в режим програмиране на име.

Име: БИРА

Въвеждане на кодовете на символите “Б”, “И”, “Р” и “А”. Форматиране на текста.

Артикул 00006

Потвърждаване на въведеното име.

Цена: 3.50

Програмиране на цена 3,50.

АРТ00006 Деп.02

Програмиране на принадлежност към департамент 2

Артикул 00006

Отпечатване на данни за програмириания артикул.

Програмиране на баркод за артикул посредством скенер

Избира се текущ артикул. Включени към ФУ и подгответен за работа скенер, се насочва към баркода на стоката. При вярно изченет баркод се издава кратък звуков сигнал, а стойността на баркода се разпечатва. ФУ не допуска еднакви баркодове за различни артикули.

ПРОГРАМИРАНЕ НА ОПЕРАТОРИ. [ПОДРЕЖИМ 6]

ФУ позволява работа на до 20 оператора. По подразбиране ФУ работи с един оператор с парола "0". Ако е необходим по-голям брой оператори, то първо трябва да бъде зададен техния брой, а след това и имената и паролите им за достъп.

Функционални клавиши:

клавиш	Функция	Обхват ст-ст по подразбиране
	Задаване на брой на операторите	Число от 1 до 20
	увеличава / намалява текущия номер оператор	Оператор от 1 до 20
	Програмиране на име на оператор	До 20 символа по подразбиране: <u>Оператор xx</u>
	Отпечатва програмираното име на текущия оператор	
	Вход в режим на въвеждане на парола на текущия оператор	До 6 цифри (ако цифрите са по-малко от 6, въвеждането завършва с) по подразбиране за оператор 1: парола:

Програмиране парола на оператор посредством баркод скенер.

Избира се текущ оператор. Програмиране на операторски баркод се извършва, както при програмиране баркод на артикули с предварително съставен баркод за съответния оператор. ФУ не допуска еднакви баркодове за различни оператори.

- ❶ При вход в режим регистрация са възможни както ръчно въвеждане на паролата, така и изчитане на операторския баркод със скенер.
- ❷ Баркода за оператор се състои от 13 цифри. Тълкуването на цифрите на баркода от ФУ е следното:
- ❸ 2 цифри – префикс на баркода (програмира се в общи параметри на ФУ)
 - ❹ 3 цифри – първите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред
 - 2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри
 - 3 цифри – следващите три цифри от исканата парола, поставени в обратен ред
 - 2 цифри – остатък при делене на 100 на произведението на предходните три цифри
 - 1 цифра – чек сума на баркода

Пример: Парола 123456, Баркод: 2 7 3 2 1 0 6 6 5 4 2 0 4

РАБОТА С КОМПЮТЪР В РЕЖИМ НА ПРОГРАМИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ [ПОДРЕЖИМ 7]

- ❶ В този режим ФУ очаква команди по интерфейс.

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей 1x16

Програм: -----

Избор на режим “Програмиране”.

Програм 1-9

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Програмиране” и очаква избор на подрежим.

-- Line --

Дисплеят показва, че ФУ очаква управление от компютър.

ТЕСТОВЕ НА ФУ. ПАРОЛИ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ НАСТРОЙКИ [ПОДРЕЖИМ 8]

- ❶ В този подрежим е възможно да бъдат проверени функционално отделните модули на ФУ, както и да бъде отпечатан диагностичен служебен бон, съгласно изискванията на законодателството.

- ❷ В този подрежим могат да бъдат направени допълнителни настройки на ФУ-пътност на печат, контраст на дисплеите и др.:

- ❸ В този подрежим могат да бъдат променени паролите за достъп до режимите за отчитане и програмиране. Паролите са със задължителна дължина 5 цифри.

- ❹ В този режим могат да бъдат възстановени заводските настройки на ФУ.

- ❺ С натискането на съответния клавиш се извършват следните действия:

Клавиш	Действие	Описание, особености
	Отпечатва списък с възможните тестове и допълнителни настройки и съответстващият им клавиш	
	Отпечатване на диагностичен бон	отпечатва служебен бон със Модел, Тип у-во, Свидетелство №, Версия и Контролна сума и други доп. данни
	Тест на индикаторите	изписва последователно всички възможни символи на индикаторите
	тест на клавиатурата изписва се кода на всеки натиснат клавиш	изхода от теста става чрез изключване на ФУ или с четирикратно натискане на клавиш
	тест на серийния интерфейс 1 (компютър)	роверява връзка м/у приемаща и предаваща линия
	тест на серийния интерфейс 2 (везна)	роверява връзка м/у приемаща и предаваща линия
	тест на серийния интерфейс 3 (баркод четец)	роверява връзка м/у приемаща и предаваща линия
	Тест на КЛЕН	чете и проверява контролните числа в КЛЕН
	Тест на данъчния терминал	роверява изправността на вградения GPRS модул
	Тест на обхвата на мобилния оператор	Визуализира нивото на сигнала в -dBm (-60dBm - отлично, -113dBm липсва)
	Задава / показва време за автоматично изключване на ФУ при липса на активни действия	Стойност OFF, 01 ,02, 05 или 10 минути OFF - не се изключва автоматично
	тест на сейф	предизвиква отваряне на чекмедже
	Възстановяване на всички параметри по подразбиране	Само при нулеви отчети. Парола: и
	Измерване нивото на захранващото напрежение външно или на вградените акумулатори	Измерва се напрежението на активния захранващ източник в момента на теста
	тест на енергонезависимата памет	роверява и отпечатва типа на монтирания EEPROM (512 или 1024)
	Плътност на печата	Число от 1 до 3, като 3 е най-тъмно
	Контраст на дисплея	Стойност от 01 до 10 по подразбиране 03
	Възстановяване на паролите по подразбиране	Възстановяват се само паролите за режимите (без операторските)
	Парола за режим Отчети X	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране <u>22222</u>
	Парола за режим Отчети Z	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране <u>11111</u>
	Парола за режим Програмиране	Следва въвеждане на 5 цифри По подразбиране <u>33333</u>

НАСТРОЙКА НА КОМУНИКАЦИОННИ ПАРАМЕТРИ [ПОДРЕЖИМ 9]

ФУ може да работи с различни периферни устройства – РС, везна и др. В ФУ са заложени определени настройки, които са необходими за коректната работа с тях. В този подрежим се избират:

- 1 скоростта на комуникация;
- 2 избор на комуникационен протокол на електронна везна;

Скорост на комуникация

ФУ комуникира с персонален компютър по стандарта RS232 с възможни скорости: 9600, 19200, 38400, 57600, 115200.

По подразбиране стойността е 115200, а останалите се избират с клавиши и . При достигане на определена скорост, тя автоматично се инициализира и при изход от режима се запазва.

Протокол на електронна везна

Връзката между ФУ и електронна везна се осъществява чрез определен комуникационен протокол.

В ФУ са заложени 3 протокола на разпространени типове електронни везни.

Протоколите се избират с клавиши и . При достигане на желания, той автоматично се инициализира и при изход от режима се запазва.

СВЕРЯВАНЕ НА ДАТА И ЧАС

Внимание!!! Сверяване на дата и час се допуска само за дата по-късна от тази на последния документ, записан в КЛЕН.

При опит за сверяване на дата, по-голяма от текущата с един ден се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане.

В основния режим "Програмиране" се натиска клавиш , след което се въвежда датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с .

Внимание!!! Въвеждат се само последните две цифри от годината. При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час.

Часа се въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с . Новите дата и час се отпечатват.

Сверяването на датата и часа е съпроводено с отпечатването на служебен бон, който се записва в КЛЕН.

РЕЖИМ “ПРОДАЖБИ”

(i) В този режим се регистрират продажбите и се натрупва оборота на ФУ.

ДОСТЪП ДО РЕЖИМА. ФУНКЦИОНАЛНИ КЛАВИШИ

Достъпа до режима се осъществява с избор на режима и въвеждане на парола.

Когато паролата е с 6 цифри, въвеждането завършва с въвеждане на последната цифра, а когато паролата е с по-малък брой цифри, въвеждането завършва с клавиш . При правилна парола се влиза в режим продажби, а при грешна автоматично се преминава към ново въвеждане.

Паролата на оператора може да се въведе и с баркод скенер, ако предварително е била програмирана от идентификационния баркод на оператора.

Пример: вход в режим “Продажби” с парола шест цифри, последващ изход от режима и вход с парола с 1 цифра:

Клавишина последователност

Дисплей

Продажби: -----

Избор на режим “Продажби”.

02 Иванов

След въвеждането на последната цифра за момент се изписва номера и името на текущия оператор

0.00

ФУ е в режим “Продажби”.

Продажби: -----

Изход на текущия оператор от режим “Продажби”. ФУ очаква парола на оператор

01 Маркова

След потвърждаането на паролата за момент се изписва номера и името на текущия оператор

0.00

ФУ е в режим “Продажби”.

Функционални клавиши извън фискален бон / сторно операция:

клавиш	Функция клавиш	Функция число клавиш
	започване на сторно операция	
	вход в режим въвеждане на свободен текст	
	вход в режим въвеждане на фактура по която е бона.	въвеждане на служебна сума
	печат дубликат (при П30 = ДА)	извеждане на служебна сума
	издаване на разш. касова бележка - фактура	

Функционални клавиши:

клавиш	Функция клавиш	Функция число клавиш
	Изчистване на грешка	
	Изчисляване и печат на междинна сума в бона	
	1)Продажба в департамент от 1 до 10 с програмирана цена 2)Продажба на артикул от 1 до 10 с програмирана цена при П117=ДА (забранени департаменти)	1)Продажба в департамент от 1 до 10 със зададена в момента цена 2)Продажба на артикул от 1 до 10 със зададена в момента цена
	Продажба от департамент с посочен номер с програмирана цена следва избор на департамент с число от 01 до 40	Продажба от департамент с посочен номер със зададена в момента цена следва избор на департамент с число от 01 до 40
	Меню за ръчно въвеждане на баркод (ном. номер). Потвърждението става със същия клавиш.	
		Регистриране на продажба на зададен номер артикул
	Автоматично получаване на продавано количество от електронна везна	Задаване на продавано количество
	КОРЕКЦИЯ "Непосредствен войд"	Въвеждане на свободна цена на артикул
	КОРЕКЦИЯ "Дълбок войд" следва повторение на продажбата която трябва да се коригира	
	вход в режим въвеждане на свободен текст	Регистриране на стойностна надбавка с въведена стойност
		Регистриране на стойностна отстъпка с въведена стойност
	Регистриране на процентна надбавка / отстъпка с програмиран процент	Регистриране на процентна надбавка / отстъпка със зададен в момента процент

	1) (при Пар.20 = НЕ) Плащане на цялата дължима сума в допълн. вид 1	Плащане на получена сума в допълн. вид 1
	2) (при Пар.20 = ДА) Плащане на цялата дълж. сума в доп. вид 1 - 3	Плащане на получена сума в допълн. вид 1 - 3
	Плащане на цялата дължима сума в допълнителен вид плащане 2	Плащане на получена сума в допълн. вид 2
	1) Плащане на цялата дължима сума в основно плащане "В БРОЙ"	Плащане на получена сума в основен вид плащане "В БРОЙ",

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РАБОТА В РЕЖИМ "ПРОДАЖБИ". ОГРАНИЧЕНИЯ И ЗАБРАНИ

- С регистрирането на каквато и да е транзакция започва издаването на фискален бон за продажба.
- Приключването на фискален бон за продажба става чрез плащане (едно или повече) достатъчно за покриването на натрупаната междуна (дължима) сума.
- След започване на плащане се разрешават единствено други плащания или функция "изчисляване на междуна сума".
- Процентни отстъпки (надбавки) могат да се правят както върху последната продажба, така и върху междуна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху продажбите, формиращи междуната сума.
- Стойностни отстъпки (надбавки) могат да се правят, както върху последната продажба, така и върху междуна сума. Във втория случай отстъпката (надбавката) се разпределя върху продажбите, формиращи междуната сума.
- Корекции са възможни само преди приключване на bona (преди започване на плащане).
- Корекция "непосредствен войд" представлява коригиране на последната транзакция в bona (продажба или отстъпка/надбавка). Тя може да се изпълни многократно, коригирайки последователно в обратен ред всички регистрирани продажби в bona.
- Корекция "дълбок войд" представлява коригиране на коя да е продажба в bona (последна или предишна).
- При корекция "дълбок войд" на продажба, върху която е правена отстъпка или надбавка, заедно с продажбата се анулира и направената отстъпка (надбавка).
- При приключен или незапочнат фискален бон за продажба могат да бъдат изدادени бонусе за служебно въведени или изведени суми и сторно операции.
- Дубликат на фискален бон за продажба / сторно операция, може да бъде издаден само веднъж след приключването му преди започване на нов бон.
- Някои функции могат да бъдат програмно забранени чрез съответния системен параметър.

ПРИМЕРИ - КЛАВИШНА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ

Регистриране на продажби от департамент

Пример:

Клавишина последователност

D4

Дисплей

Кафе

10.50

Продажба от ДЕП. 4 с програмирана цена 10,50.

8 . 8 D1

Деп.01

8.80

Продажба от ДЕП. 1 със зададена цена 8.80.

Пример: Регистриране на продажба от департаменти от 10 до 40 Парам 21 е Да.

Клавишина последователност

1 5 DEP

ДЕП 10 - 40

Продажба със зададена цена 15.00. ФУ очаква избор на департамент.

1 2

Деп.12

15.00

Избор на 12-ти департамент.

Регистриране на продажби на артикули

Пример:

Клавишина последователност

6 PLU

Дисплей

Вира

3.50

Продажба на Артикул 6 с програмирана цена 3.50.

6 . 0 4 VD

Цена

6.04

Задаване на свободна цена 6.04.

2 0 2 PLU

Арт.00202 6.04

Продажба на Артикул 202 със свободно зададената цена. При липса на програмирано име се изписва номера на артикула.

Продажба на артикули посредством баркод скенер

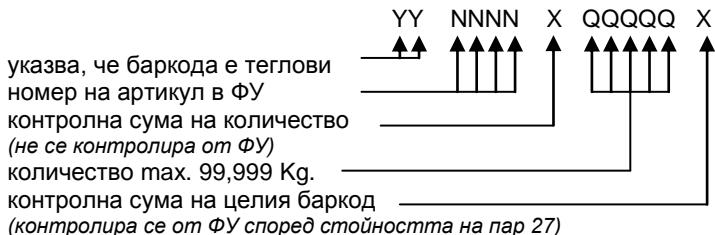
Сканира се баркода на стоката, за която предварително са били програмирани цена и баркод. Преди сканирането е възможно да се зададе количество и цена.

ФУ поддържа баркодове на стоки по стандартите EAN13, EAN8, UPC-A и UPC-E. Когато се използват единични баркодове (всеки вид стока има уникален баркод), то те задължително се програмират.

Като частен случай на EAN13 може да се използва теглови баркод. Този вид баркод носи в себе си информация за номера на артикула в ФУ и количеството му (до 5 разряда). Този вид баркодове не трябва да се програмират като параметри

на артикула. Необходимо е да се програмират само началните две цифри, в общите параметри на ФУ.

Тълкуването на цифрите на баркода от ФУ е следното:

Продажба на артикули чрез ръчно въвеждане на баркод (номенклатурен номер)

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

BK :

Вход в режим за въвеждане на баркод (номенклатурен номер).

BK : 380

Въвеждане на цифри от баркода (номенклатурния номер).

BK :

Потвърждаване на въведенния баркод (номенклатурен номер)

❶ Когато пар.27 НОМ.НОМЕР = НЕ, ФУ контролира контролната сума на въведените цифри. При правилна контролна сума се преминава към следващо действие, в противен случай се изписва ГРЕШЕН БАРКОД.

❷ Когато пар.27 НОМ.НОМЕР = ДА, ФУ приема въведените цифри без ограничение за броя и без контрол на контролна сума. т.е. възможна е продажба по номенклатурен номер на артикул.

Продажби с умножение (въвеждане на количество)

Пример: Продажба на ДЕП.4 с програмирана цена 10.50 и количество 5.435.

Клавишина последователност

Дисплей

кол. 5.435

Задаване на количество 5.435.

Кафе 57.07

Продажба от ДЕП.4 с програмирана цена 10.50. Дисплея показва резултата от умножението на зададеното количество и програмираната цена

Продажби с умножение при работа с електронна везна

❶ Стоката се поставя върху везната. Изчаква се установяването на теглото, след което се натиска клавиши **QTY**. Претегленото количество се изписва на

дисплея на ФУ. При липса на комуникация се издава продължителен звуков сигнал.
Следва продажба на артикул (департамент) по начин описан по-горе.

Корекция “непосредствен войд”

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

Кафе -57.07

Коригиране на последната регистрирана продажба. Дисплеят показва коригираната продажба със знак минус.

Корекция “дълбок войд”

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

КОРЕКЦИЯ

Указване, че следва корекция.

Деп.01 -8.80

Повторение на продажбата, която ще се коригира точно по начина, по който е била регистрирана.

Изчисляване и печат на междинна сума

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

М.СУМА 35.04

Изчисляване и печат на междинна сума 35.04.

Регистриране на процентни отстъпки и надбавки

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

Кафе 10.50

Продажба от ДЕП.4 с програмирана цена.

Над6* 1.05

Процентна надбавка 10% върху последната продажба.

Регистриране на стойностни отстъпки и надбавки

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

Бира 70.00

Продажба на 20бр. от Артикул 6 с програмирана цена 3.50.

Отст* 10.00

Стойностна отстъпка за 10.00 върху последната продажба.

Регистриране на отстъпки и надбавки върху междинна сума

Пример: Процентна надбавка със зададен процент.

Клавишина последователност

Дисплей

М.СУМА 71.55

Изчисляване и печат на междинна сума

М.СУМА 85.86

Маркиране на програмирана процентна надбавка 20% върху междинната сума. ФУ автоматично изчислява, отпечатва и показва новата междинна сума.

Плащане в брой без изчисляване на ресто

Пример:

Клавишина последователност

Дисплей

М.СУМА 35.04

Изчисляване и печат на междинна сума

Лева 35.04

Плащане в брой. Дисплея показва общата сума на приключния бон.

Допълнителни видове плащане. Смесено плащане. Пресмятане на ресто

Пример при ПАР 20 = ДА:

Клавишина последователност

Дисплей

М.СУМА 85.86

Изчисляване и печат на междинна сума

2 0 PY 2

ОСТАТЬК 65.86

Задаване на получена от клиента сума 20.00 в допълнителен вид плащане 2. ФУ показва остатъка за плащане.

7 0 T/A

РЕСТО 4.14

Плащане в брой със задаване на получена от клиента сума 70.00. На дисплея остава изчисленото ресто.

Издаване на разширен фискален бон (фактура)

И ФУ има възможност да разпечатва разширен касова бон (тип фактура). Същият притежава следните допълнителни реквизити: пореден номер (генерира се автоматично от ФУ в зададен диапазон); данни за клиента, като от клавиатурата се въвеждат:

Тип на идентиф. код: 1, ЕГН 2, ЛНЧ 3, Сл.Номер 4;

Идентификационния номер (цифри);

ЗДС номера (символи), може да не се попълва.

Останалите данни се попълват на ръка върху оставени за целта полета в bona.

И Продажбите се отпечатват подробно, с отделни редове за количество, единична цена и стойност, както при П04=ДА. Задължително се разпечатват данъчните отчисления и нето стойността на сделката, както при П09=ДА.

С За да се издаде фактура е необходимо преди започване на бон да се натисне клавиши **[INV]**. Следва въвеждане на данни за клиента

С Отказа от издаването на фактура може да стане с клавиши **[MODE]**, преди маркиране на продажби.

И При изчерпване на номерата на фактури от зададения диапазон и след събитие Нулиран RAM е възможно (необходимо) задаването на нов диапазон.

Издаване на бон за продажба към фактура / дебитно известие

И ФУ има възможност да разпечатва предефиниран и допълнен текст "Към фактура N: XXXXXXXXXX" "от дата: ДД.ММ.ГГГГ" в началото бон за продажба, като се въвеждат само номера и датата на фактурата / дебитното известие

С За да се добави такъв текст е необходимо преди започване на бон да се натисне клавиши **[%]**. Следва въвеждане на номер и дата на документа. С тази операция се започва (отваря) бон за продажба.

Издаване на копие на бон за продажба / сторно (ДУБЛИКАТ)

И Издаването е възможно само при ПАРАМ 30 = ДА

С Издаването става като веднага след приключване на бона се натисне **[%]**.

Служебно въвеждане и извеждане на суми в брой

И Тези суми се добавят (изваждат) към касовата наличност в брой общо за ФУ и за съответния оператор, без да променят реализирания оборот.

Пример:

Клавишина последователност

[3] [0] [%]

Служебно въвеждане на сума 30.00.

Дисплей

Служ. въведени
30.00

РЕГИСТРИРАНЕ НА СТОРНО ОПЕРАЦИИ

Специфични особености

И Това са операции, регистриращи reklамация или връщане на стока, при операторска грешка или при намаление на данъчната основа, след приключен бон за продажба.

И При отварането на СТОРНО документ, задължително се посочват следните данни, а именно:

- Причина - Операторска грешка **[1]**, връщане/reklамация **[2]**, намаление на данъчна основа **[3]**;

- Тип документ - Стандартен **[1]** или разширен фискален бон (Фактура) **[2]**;

- **Номер** - цитира се номера на документа по който ще се извършива операцията;

- **Дата и час** - въвеждат се датата и часът на издаване на сторнирания документ;

- **Индивидуален номер на ФУ** - това е номерат на фискалната памет на ФУ от което е издаден сторнирания документ. Въвежда се като символи когато сторнираният документ е издаден от друго ФУ. В случаи че у-вото е същото, натискането на клавиш преминава нататък ;

- **УНП** (Уникален номер на продажба) Въвежда се в случаи че сторнираният документ е издаден от устройство работещо в състава на СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговски обекти). В случаи че не, с натискането на клавиш се преминава нататък ;

И При започване на сторно операция ФУ автоматично изисква въвеждане на гореизброените данни, изобразявайки подканяща информация на дисплея.

И След въвеждането на всички данни на дисплея на ФУ се изписва предупредителен надпис СТОРНО!

И След това документа се формира по същия начин както бон за продажба - регистрират се продажби на артикули, департаменти, отстъпки и плащания.

И Оборота от издаденият документ се записва във фискалната памет на ФУ в отделни "сторно" регистри.

И При извършване на сторно операция се прави проверка за касова наличност във ФУ. Не се допуска извършване на сторно операция при недостатъчна касова наличност, с изключение на случаите на сторно операция при операторска грешка.

Пример за започване на сторно операция

Клавишина последователност

Дисплей

СТОРНО: 1 - 3

ФУ очаква избор на причина.

С клавиш е възможно отпечатване на бон със помощна информация за избора. След това се въвеждат останалите данни за сторнирания документ.

ОТЧИТАНЕ НА КАСОВИЯ АПАРАТ

И В отчетите на ФУ се съдържа информация за всички продажби, движението на паричните средства, движението на стоковите наличности по артикули и т.н. В зависимост от избрания режим се извършва четене и/или нулиране на отчетите на ФУ.

ИЗБОР НА РЕЖИМ

И Изборът на режима се осъществява с последователно натискане на клавиш **MODE**, до появяване на индикация указана по-долу и въвеждане на съответната парола за този режим.

Пример: Избор на режим отчитане и нулиране “Отчети Z”

Клавишина последователност

Дисплей

Отчети Z: -----

Избор на режим “Отчети Z”.

Отчет Z QTЫ=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети Z” и очаква избор на отчет. С

клавиши **QTЫ** може да бъде отпечатана помощна информация за възможните отчети и клавишината последователност за стартирането им.

Пример: Избор на режим контролно четене “Отчети X”

Клавишина последователност

Дисплей

Отчети X: -----

Избор на режим “Отчети X”.

Отчет X QTЫ=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети X” и очаква избор на отчет. С

клавиши **QTЫ** може да бъде отпечатана помощна информация за възможните отчети и клавишината последователност за стартирането им.

И Някои от отчетите се стартират директно с натискането на клавиш, други с допълнително меню. Всеки един от тях е разгледан поотделно.

ВИДОВЕ ОТЧЕТИ

И Общ принцип е че в режим **Отчети Z** се извършва нулиране, а в режим **Отчети X** само четене. За удобство отчетите на ФП, КЛЕН са налични и в двата режима, въпреки че при тях се осъществява само четене.

Дневен отчет “Отчети X”. Дневен финансов отчет “Отчети Z”

И Отчета се стартира, с натискането на клавиш

И Дневния отчет разпечатва следните регистри:

- Департаментни регистри:
 - За всеки департамент поотделно¹⁾:

- натрупаният директно в департамента оборот от съответната дан. група;
 - продадено количество директно в департамента;
 - сторно оборот от сторно операции директно в департамента;
 - сторно количество директно в департамента;
 - натрупаните от артикули, принадлежащи към департамента, обороти по съответните им данъчни групи;
 - Общо сума от продажби за департамента (включително и от принадлежащи артикули)
 - Обща сума от продажби за всички департаменти (включително и от принадлежащи артикули);
 - Обща сума от сторно операции директно в департаменти.
- Дневни регистри:
- Брой клиенти;
 - Надбавки - брой и стойност¹⁾;
 - Отстъпки - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции надбавки - брой и стойност¹⁾;
 - Корекции отстъпки - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно връщане/рекламация - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно операторска грешка - брой и стойност¹⁾;
 - Сторно намаление дан. основа - брой и стойност¹⁾;
 - Получени от оборот продажби суми - по съответните плащания¹⁾;
 - Служебно въведени - брой и стойност¹⁾;
 - Служебно изведени - брой и стойност¹⁾;
 - Общо налични в брой
 - Оборот, Нето стойност и ДДС от продажби за всяка разрешена дан. група
 - Общ оборот от продажби по данъчни групи
 - Оборот, Нето стойност и ДДС от сторно за всяка разрешена дан. група
 - Общ оборот сторно по данъчни групи

¹⁾ отпечатват се само, когато са ненулеви

В края на отчета се отпечатват още:

- Номера на последния документ
- номера на текущата КЛЕН

Когато отчета е изпълнен в режим **Отчети Z** се извършва нулиране на всички отпечатани регистри. Оборотите се записват във ФП. Допълнително се отпечатва информация за:

- Сума оборот, Сума нето ст-с и Сума ДДС натрупани от продажби за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ;
- Сума сторно оборот и Сума ДДС натрупани от сторно операции (за целия период от въвеждане в експлоатация на ФУ);
- ЕИК по Булстмат на Сервизната организация;
- Дата на валидност на сервисния договор;
- поредния N Блок фиск. памет под който е записан отчетът във ФП;
- пореден номер на Нулиране Z.

(i) След отпечатване на дневен финансов отчет с нулиране в режим **Отчети Z** задължително се проверява изправността на комуникацията с мобилния оператор. Резултатът от тества се индицира на дисплея. При констатирана

неизправност на връзката в три поредни финансово отчета работата на ФУ се блокира до установяване на връзка. Дневния финансов отчет се нулира без потвърждение, а разпечатването му продължава и след прекъсване на захранването.

И При изтекъл (изтичащ до 10 дни) сервизен договор, след дневния отчет с нулиране, се отпечатва допълнителен служебен бон с предупредителен текст и срока на договора.

И Отчета по департаменти се нулира задължително заедно с дневния, С помощта на параметри 24 и 25, е възможно заедно с дневния отчет, автоматично да бъдат стартирани и отчетите на, артикули и оператори. В този случай те се отпечатват преди дневния, като се нулират без потвърждение, а самостоятелното им стартиране в режим "Отчети Z" е забранено.

Автоматичен дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП

И ФУ генерира автоматично пълен дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет, за всеки календарен ден (за всеки 24 часа) през които в устройството са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, в случай че към момента на генериране (23:59:59 часа) не е отпечатан отчет по инициатива на оператора.

И Ако след последния отпечатан (генериран) отчет не са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции, то следващ автоматичен отчет не се генерира.

И В случай че в момента на генериране на отчета устройството е в неработен режим (изключено), то тогава отчета се генерира веднага след включването му, като датата на отчета съответства на деня в който последно са регистрирани продажби, сторно или служебно въведени операции.

И В случай че към момента на генериране ФУ е в състояние на отворен бон за продажба/сторно и същия не се приключи до 23:59:59 часа, то отчета се генерира веднага след приключването на bona, а отвореният фискален бон се записва в КЛЕН с датата и часа на отварянето му.

И Генерирането на отчета се индицира на дисплея на ФУ. При зададен параметър 36 = ДА, след генериране на отчета, ФУ изчаква потвърждение от оператора за отпечатването му чрез натискане на кой да е клавиш.

И Автоматичният отчет се записва в КЛЕН, като се съдържа информация за начина на формирането му. Така при отпечатване копие на съответния бон за автоматичен дневен отчет от КЛЕН, преди и след bona се добавят редове съответно:

" = НАЧАЛО АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ =" и "= КРАЙ АВТОМАТИЧЕН ОТЧЕТ =".

Отчет по департаменти "Отчети X"

И Отчета се стартира с натискането на клавиши **[4]**.

И Разпечатват се без да се нулират департаментните регистри.

Отчет на артикули “Отчети X, Z”

■ Отчета се стартира с натискането на клавиш **5**. Разпечатват се (и се нулират когато режимът е Z) оборота и продаденото количество за всеки артикул с ненулев оборот за периода от предходния артикулен отчет с нулиране.

Отчет на операторите в режим “Отчети X, Z”

■ Отчета се стартира с натискането на клавиш **6**. Разпечатват се (и се нулират когато режимът е Z) регистрите за суми за вски един оператор по отделно за периода от предходния операторски отчет с нулиране.

ОТЧЕТИ НА ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ

И Във фискалната памет се съдържа информация за натрупаните обороти от продажби и сторни операции по данъчни групи, оформени като блокове с поредни номера и дати. Освен натрупващите блокове във ФП се записват и други, отразяващи следните събития: въвеждане в експлоатация; смяна на SIM карта; промяна в регистрация; промяна на данъчните ставки; смяна на формата на числата; нулиране на оперативната памет (нулиран RAM); Повреден КЛЕН; Смяна КЛЕН.

И В отчетите на ФП оборота от групи от A до Г се отпечатва винаги дори да е нулев. Оборотите от останалите групи се разпечатват само ако в периода, за който е отчета, не са били забранени (за тях е програмирана данъчна ставка).

Отчет на ФП по зададени начална и крайна дата.

И Възможно е разпечатването на **детайлен** или **съкратен** отчет. В първия случай се разпечатва съдържанието на всички блокове от ФП, включени в зададения период, поотделно за вски блок и общо изчислените суми за периода. Във втория случай се разпечатват само номерата и датите на блоковете от ФП, включени в зададения период, и общо изчислените суми за периода.

■ Влиза се в основното меню на кой да е режим “Отчети”. Набирането на комбинацията от клавиши **1 1 ST** указва, че отчета ще бъде кратък.

Набирането на комбинацията от клавиши **1 ST** указва, че отчета ще бъде подробен. Началната дата се набира от цифровите клавиши във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с **OK**. Крайната дата се набира от цифровите клавиши във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с **OK**, с което се стартира отчета. Въвеждат се само последните две цифри от годината. ФУ не допуска въвеждане на дати по-късни от текущата.

Пример: Съкратен отчет на ФП от 01.11.2018 до 31.11.20181

Клавишина последователност

Дисплей

Отчети X: -----

Избор на режим “Отчети X”.

2 2 2 2 2

Отчет X QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети X” и очаква избор на отчет

1 1 ST

От 01-12-2018

Избор на съкратен отчет по дати. ФУ очаква въвеждане на начална дата. На дисплея се изобразява датата на последния дневен отчет записан във ФП.

0 1 1 1 1 8 QTY

До 01-12-2018

Въвеждане на начална дата 01.11.2018 година и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на крайна дата

3 1 1 1 1 8 VD

До 31-11-2018

Въвеждане на крайна дата 31.11.2018 година и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет X QTY=Help

След края на отпечатването ФУ остава в режим “Отчети X” и очаква избор.

Отчет на ФП по зададени начален и краен блок

i Възможно е разпечатването на **детайлен** или **съкратен** отчет. В първия случай се разпечатва съдържанието на всички блокове от ФП, включени в зададения интервал, поотделно за всеки блок и общо изчислените суми за периода. Във втория случай се разпечатват само номерата и датите на блоковете от ФП, включени в зададения интервал, и общо изчислените суми за периода.

¶ Влиза се в основното меню на кой да е режим “Отчети”. Набирането на комбинацията от клавиши **1 2 ST** указва, че отчета ще бъде кратък. Набирането на комбинацията от клавиши **2 ST** указва, че отчета ще бъде подробен. Началния номер на блок от ФП се набира от цифровите клавиши и се потвърждава с **QTY**. Крайния номер на блок от ФП се набира от цифровите клавиши и се потвърждава с **VD**, с което се стартира отчета. ФУ не допуска въвеждане на номер блок по-голям от последния.

Пример: Подробен отчет на ФП от блок 41 до блок 48

Клавишина последователност

Дисплей

Отчет X QTY=Help

ФУ се намира в режим “Отчети X” и очаква избор

2 ST

От 0050

Избор на подробен отчет по номера. ФУ очаква въвеждане на начален номер блок. На дисплея се изобразява номера на последния блок записан във ФП.

0 0 4 1 QTY

До N 0050

Въвеждане на начален блок 41 и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на краен номер блок

0 0 4 8 VD

До N 0048

Въвеждане на краен номер блок 48 и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет Z QTY=Help

След края на отпечатването ФУ остава в режим “Отчети X” и очаква избор.

СЛУЖЕБЕН ОТЧЕТ НА ФП

- Служебния отчет не съдържа номерата и датите на блоковете от ФП, а само оборотите и специалните събития за периода.
- Вида на издадения документ е “СЛУЖЕБЕН БОН”.
- Клавишината последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиш **VD** се използва клавиши **PLU**.

ОТЧЕТ НА ПЛАЩАНИЯТА ПО ДАННИ ОТ ФП

- Този отчет дава възможност за получаване на допълнителна потребителска информация за реализираните плащания за избран период.
- Вида на издадения документ е “СЛУЖЕБЕН БОН”.
- Възможни са съкратен и детайлрен отчет. Клавишината последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиши **VD** се използва клавиши **PY**.

ОТЧЕТ НА ДЕПАРТАМЕНТИ ПО ДАННИ ОТ ФП

- Този отчет дава информация за реализираните обороти на първите 9 департамента за избран период (в ФП се записва оборота на департаменти от 01 до 09).
- Вида на издадения документ е “СЛУЖЕБЕН БОН”.
- Възможни са съкратен и детайлрен отчет. Клавишината последователност за стартиране на отчета е същата, но при потвърждаването на края на периода (дата или номер блок) вместо клавиши **VD** се използва клавиши **D1**.

ОТЧЕТИ НА КОНТРОЛНАТА ЛЕНТА (КЛЕН)

Обща информация

- Отчетите на КЛЕН представляват отпечатването на копия на издадените документи от ФУ.
- В КЛЕН се записва информация за всеки издаден документ (бон), независимо от вида му.

- i** Всички бонове се буферират в КЛЕН във вида, в който са отпечатани (заглавна част, съдържание, край, реклами редове).
- i** За всеки буфериран документ се генерира контролно число, което се записва и отпечатва в края на документа.
- i** Контролното число не обхваща отпечатваното рекламно лого, както и **ФИСКАЛЕН БОН** (фискалното лого),
- i** Копията на разпечатваните бонове имат надпис съответно "ФИСКАЛЕН БОН - КОПИЕ" и "СЛУЖЕБЕН БОН - КОПИЕ"
- i** В копията на фискалните бонове за продажба и сторно операции не се отпечатва QR баркод.
- i** Боновете за отчет на ФП не се буферират в КЛЕН (нямат генерирано контролно число). За удобство и прегледност, когато в зададения период за отпечатване на съдържанието на КЛЕН има бонове за отчети на ФП, то за тях се отпечатава само един ред със номера на bona и текст "ОТЧЕТ ФИСКАЛНА ПАМЕТ".

Отчетите на КЛЕН се извършват от основното меню на кой да е режим "Отчети", с натискането на следните клавиши:

- D1 Отчети на КЛЕН по зададени начална и крайна дата
- D2 Отчети на КЛЕН по зададени номера блок ФП на дневни отчети
- D3 Отчети на КЛЕН по номера на бонове
- D4 Отчет на цялото съдържание на КЛЕН

Според избрания отчет се въвеждат начало и край на периода;

Следва избор на типа документи включени в отчета, а именно:

- 1 всички документи; 2 фискални бонове за продажба;
- 3 сторно документи; 4 служебно въведени;
- 5 служебно изведени; 6 Дневни Z отчети;
- 7 Дневни X отчети; 8 Други отчети;

Всеки започнат отчет на КЛЕН може да бъде прекъснат с натискане на клавиш или .

i Отчетите на КЛЕН не са оформени като бон. Те имат заглавна част, но завършват само с един отделен ред с дата и часа на отпечатването.

i В отчетите на КЛЕН се отпечатват и редове, указващи следващите бонове към кой номер отчет записан във ФП принадлежат.

Примерно отпечатване на отчет на КЛЕН

Пример: Отчет на КЛЕН по зададени начален и краен номер на бон

Клавишина последователност

Дисплей

Отчети Z: -----

Избор на режим “Отчети Z”.

Отчет Z QTY=Help

Дисплеят показва, че ФУ се намира в режим “Отчети Z” и очаква избор на отчет

КЛЕНот бон0000856

Избор на отчет на КЛЕН от бон до бон. ФУ очаква въвеждане на начален номер бон. На дисплея се изобразява номера на последния издаден бон.

КЛЕНдо бон0000856

Въвеждане на начален номер бон 00021 и потвърждаване. ФУ очаква въвеждане на краен номер бон

Тип ДОКУМ: 1 - 8

Въвеждане на краен номер бон 00024 и потвърждаване. Отчета се отпечатва

Отчет X QTY=Help

Избор на критерий - всички документи. След края на отпечатването ФУ остава в режим “Отчети X” и очаква избор.

Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН

За целта в основното меню на режим “Отчети X”, се натиска клавиши при което ФУ изчислява оборота от записаните в КЛЕН данни и го визуализира на дисплея.

ПРИМЕРНИ ДОКУМЕНТИ ОТПЕЧАТВАНИ ОТ ФУ

Бонове за регистрация в сървъра на НАП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Въведена в експлоатация: 18-08-2019 10:50:10 КЛЕН N 01 * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * *	
000001 18-08-2018 10:50:10 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за въвеждане в експлоатация
(първа регистрация в НАП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Променена регистрация: 01-09-2019 11:48:33 * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * *	
000128 01-09-2019 11:48:33 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за промяна данни в НАП
(SIM, серв. договор, адрес и/или друго)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Дерегистрация 09 25-09-2019 18:00:11 * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * *	
000188 25-09-2019 18:00:11 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за дерегистрация

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ ЕИК 123456789 НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ АДРЕС НА ОБЕКТ	
Регистрация: 01-10-2019 14:32:52 КЛЕН N 01 * * * * * * Сериен номер: ZK123456 Номер фискална памет: 50123456	
Регистрация в НАП: FDRID 123456 Телефонен номер: 3598XXXXXXXX Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXXXX Мобилен оператор: XXXXX * * * * * *	
000189 01-10-2019 14:32:52 ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Бон за последваща регистрация

Всички бонове касаещи данни за регистрация в НАП се предхождат от разпечатване на всички данни за регистрацията (имена, адреси, кодове и т.н.). Когато ФУ е регистрирано в НАП тази информация е оформена в служебен бон.

Бонове за продажби

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
Обща сума.....	104.99
В брой лв.....	104.99
000111	19-09-2019 08:11:32
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
продажби артикули с ед. количество

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
Обща сума.....	104.99
В брой лв.....	104.99
000112	19-09-2019 08:11:38
 	
* СЛУЖЕБЕН БОН * ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дубликат на предходния бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	2.000 X 125.00
Сума*Б.....	250.00
Отстъпка*Б 10.00%	25.00
Обща сума.....	225.00
Карта.....	100.00
Остатък.....	125.00
В брой лв.....	200.00
Ресто:в Брой лв.....	75.00
000113	19-09-2019 08:14:14
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
продажба в деп. с количество ≠ 1,
отстъпка, смесено плащане, ресто

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001	Оператор 01 01
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	Сума*Б..... 100.00
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	Сума*Б..... 4.99
Обща сума.....	100.00
В брой лв.....	100.00
000114	19-09-2019 09:41:02
 	
ФИСКАЛЕН БОН ZK123456 50123456 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

съкратен формат, без ДДС в bona,
корекция в bona

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
ОРИГИНАЛ	
ФАКТУРА №	0000000001
УНП:	ZK123456-1111-2222222
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	
Количество.....	25,000
Ед. цена.....	4.99
Сума*Б.....	124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Количество.....	1,000
Ед. цена.....	100.00
Сума*Б.....	100.00
Обща сума.....	224.75
Всичко.....	224.75
ДДС*Б.....	37.46
Б = 20.00%	
Нето ст-ст.....	187.29
В брой лв.....	224.75
Продавач:	
* * * * *	*
Получател: ИМЕ НА ФИРМА	
Купувач: МОЛ ИМЕ	
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА	
ЕИК: 987654321	
ЗДДС №: BG987654321	
* * * * *	
000115 19-09-2019 11:10:22	
2 Артикула	
	
БГ ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456 50123456	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

разширен фискален бон (Фактура),
детайлен формат, ДДС в bona,
уникален номер на продажба (УНП)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
#0001 Оператор 01	01
ДУБЛИКАТ	
ФАКТУРА №	0000000001
УНП:	ZK123456-1111-2222222
00002 ОРГАНАЙЗЕР ЗА БЮРО	
Количество.....	25,000
Ед. цена.....	4.99
Сума*Б.....	124.75
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Количество.....	1,000
Ед. цена.....	100.00
Сума*Б.....	100.00
Обща сума.....	224.75
Всичко.....	224.75
ДДС*Б.....	37.46
Б = 20.00%	
Нето ст-ст.....	187.29
В брой лв.....	224.75
Продавач:	
* * * * *	*
Получател: ИМЕ НА ФИРМА	
Купувач: МОЛ ИМЕ	
Адрес: АДРЕС НА ФИРМА	
ЕИК: 987654321	
ЗДДС №: BG987654321	
* * * * *	
000116 19-09-2019 11:10:29	
2 Артикула	
	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456 50123456	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

разширен фискален бон (Дубликат)

Бонове за служебно въведени / изведени суми

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01	01
Служебно въведени:	
В брой лв.	50.00
000110	19-09-2019 07:30:38
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01	01
Служебно изведени:	
В брой лв.	20.00
000117	19-09-2019 09:30:38
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Бонове за сторно операции

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01	01
СТОРНО	
ВРЪЩАНЕ/РЕКЛАМАЦИЯ	
ДОКУМЕНТ:	
000111/19.09.2019 08:11:32	
ОП: 50123456	
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Сума*Б.....	100.00
Обща сума.....	100.00
В брой лв.....	100.00
000118	19-09-2019 17:36:15
ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	АДРЕС НА ОБЕКТ
#0001 Оператор 01	01
СТОРНО	
ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА	
ДОКУМЕНТ:	
000423/12.09.2019 19:00:14	
ОП: 50654321	
КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ	
Сума*Б.....	15000.00
Обща сума.....	15000.00
В брой лв.....	15000.00
000119	19-09-2019 18:01:44
ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

сторно връщане рекламиация

сторно операторска грешка

Дневни отчети

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕНК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Отчет департаменти**Деп00**

От артикули:

Оборот*Б 659.48

Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ

Оборот*Б 475.00

Пр. Кол. 4.000

Сторно оборот 15000.00

Сторно Кол. 1.000

Сума 1034.48

Сума сторно от Деп. 15000.00

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

Брой клиенти 10

Надбавки 0

Отстъпки 1

..... 25.00

Корекции 2

..... 9.98

Сторно връзане/рекламация 1

..... 104.99

Сторно операторска грешка 1

..... 15000.00

Сторно наималение дан. основа 0

Получени от оборот продажби:

В брой лв. 1034.48

Карта 100.00

Служ. въведени 2

В брой лв. 30.00

Служ. изведени 1

В брой лв. 50.00

Общо налични:

В брой лв. 909.49

Дневен оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *A % = 0.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	1134.48
Оборот	1134.48
Нето ст-ст	945.40
Начислен ДДС	189.08
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ оборот	1134.48
Сторно оборот, ДДС:	
* * * * *	
ДДС *A % = 0.00	0.00
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Б % = 20.00	15104.99
Оборот	15104.99
Нето ст-ст	12587.49
Начислен ДДС	2517.50
ДДС *В % = 20.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот	0.00
Нето ст-ст	0.00
Начислен ДДС	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
* * * * *	
Н. Посл. документ	000122
КЛЕН N 001	
000123	19-09-2019 20:34:11
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен отчет (Х отчет)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

Отчет департаменти

Деп00
 От артикули:
 Оборот*Б..... 659.48
 ~~~~~~
 Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ
 Оборот*Б..... 475.00
 Пр. Кол. 4.000
 Сторно оборот .. 15000.00
 Сторно Кол. 1.000
 ~~~~~~
 Сума..... 1034.48
 Сума сторно от деп. 15000.00

ДНЕВЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Брой клиенти 10
 Надбавки 0
 Отстъпки 1
 25.00
 Корекции 2
 9.98
 Сторно връщане/рекламация 1
 104.99
 Сторно операторска грешка 1
 15000.00
 Сторно напоменение дан. основа 0
 ~~~~~~
 Получени от оборот продажби:
 В Брой лв..... 1034.48
 Карта..... 100.00
 ~~~~~~
 Служ. въведение 2
 В брой лв..... 30.00
 Служ. изведени 1
 В брой лв..... 50.00
 Общо налични:
 В брой лв..... 909.49

Дневен оборот, ДДС:
 * * * * * * *
 ДДС *Б % = 0.00
 Оборот..... 0.00
 Нето ст-ст..... 0.00
 Начислен ДДС..... 0.00

ДДС *Б % = 20.00	
Оборот.....	1134.48
Нето ст-ст.....	945.40
Начислен ДДС.....	189.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
Общ оборот.....	1134.48
<hr/>	
Сторно оборот, ДДС:	
* * * * * * *	
ДДС *А % = 0.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Б % = 20.00	
Оборот.....	15104.99
Нето ст-ст.....	12587.49
Начислен ДДС.....	2517.50
ДДС *В % = 20.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
ДДС *Г % = 9.00	
Оборот.....	0.00
Нето ст-ст.....	0.00
Начислен ДДС.....	0.00
Общ сторно оборот.....	15104.99
* * * * * * *	
Сума оборот.....	17812.33
Сума нето ст-ст.....	14843.60
Сума ДДС.....	2968.73
Сума сторно оборот.....	15109.98
Сума ДДС.....	2518.33
* * * * * * *	
Н. Посл. документ	000123
КЛЕН Н 001	
Сервиз	123456789
До	18-09-2020
Н блок фиск. памет	0010
Нулиране	Z-0010
000124	19-09-2019 20:38:21
ФИСКАЛЕН БОН	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП (Z отчет)

Отчети на ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
ДЕТАЙЛЕН	
ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ	
от 0010	до 0012
Въведена в експлоатация:	
18-08-2019	10:50:10
ДАС 1	ОТ БЛОК 0001
18-08-2019	21:10
A= 0.00%	B= 20.00%
B= 20.00%	G= 9.00%
ДРОБНИ ЧИСЛА	
18-08-2019	10:50
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX	
SIM IMSI:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
18-08-2019	10:50
БЛОК 0010	19-09-2019 20:38:21
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	1134.48
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	1134.48
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	15104.99
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	15104.99
Н Посл. документ	000123
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
БЛОК 0011	20-09-2019 20:05:17
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	1200.00
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	1200.00
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	0.00
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	0.00
Н Посл. документ	000128
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

БЛОК 0012	21-09-2019 20:14:22
Оборот*А	0.00
Оборот*Б	74.85
Оборот*В	0.00
Оборот*Г	0.00
Общ оборот	74.85
Сторно оборот*А	0.00
Сторно оборот*Б	4.99
Сторно оборот*В	0.00
Сторно оборот*Г	0.00
Общ сторно оборот	4.99
Н Посл. документ	000135
КЛЕН Н 001	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
* * * * *	*
СУМА ОБОРОТ, ДАС:	
Оборот*А	0.00
ДДС*А	0.00
Оборот*Б	2489.33
ДДС*Б	401.55
Оборот*В	0.00
ДДС*В	0.00
Оборот*Г	0.00
ДДС*Г	0.00
- - - - -	-
Общ оборот	2489.33
Общо ДАС	401.55
* * * * *	*
СТОРНО ОБОРОТ, ДАС:	
Оборот*А	0.00
ДДС*А	0.00
Оборот*Б	15109.98
ДДС*Б	2518.33
Оборот*В	0.00
ДДС*В	0.00
Оборот*Г	0.00
ДДС*Г	0.00
- - - - -	-
Общ сторно оборот	15109.98
Общо ДАС	2518.33
* * * * *	*
КЛЕН Н от 01 до 01	
Н Посл. документ	000162
000164	21-09-2019 11:29:05
ZK123456	50123456
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Детайллен отчет на фискалната памет по зададени начален и краен номер блок ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ

ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ**АДРЕС НА ОБЕКТ****СЪКРАТЕН****ОТЧЕТ НА ФИСКАЛНА ПАМЕТ**

От дата 10-09-2019

До дата 10-10-2019

Въведена в експлоатация:

18-08-2019 10:50:10
ДДС 1 ОТ БЛОК 0001

18-08-2019 21:10

A= 0.00% B= 20.00%
B= 20.00% Г= 9.00%**ДРОБНИ ЧИСЛА**

18-08-2019 10:50

Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX

Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXX

18-08-2019 10:50

БЛОК 0002 11-09-2019 20:14:01

БЛОК 0003 12-09-2019 19:55:17

БЛОК 0004 13-09-2019 18:12:11

БЛОК 0005 14-09-2019 19:28:42

НУЛИРАН RAM В 0001
15-09-2019 07:14

БЛОК 0006 15-09-2019 17:30:44

БЛОК 0007 16-09-2019 18:12:11

БЛОК 0008 17-09-2019 19:28:42

Промяна:
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXX
18-09-2019 08:12

БЛОК 0009 18-09-2019 17:40:24

БЛОК 0010 19-09-2019 20:38:21

БЛОК 0011 20-09-2019 20:05:17

БЛОК 0012 21-09-2019 20:14:22

Дeregистрация: 09
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXX
25-09-2019 18:00:11Регистрация:
Телефонен номер: 3598XXXXXXXXXX
Номер SIM: XXXXXXXXXXXXXXXX
01-10-2019 14:32:52

БЛОК 0013	26-09-2019	17:22:22
БЛОК 0014	27-09-2019	18:48:14
БЛОК 0015	28-09-2019	19:05:33
БЛОК 0016	29-09-2019	18:58:18

КЛЕН Н 02	30-09-2019	14:00
-----------	------------	-------

ДДС 2	01-10-2019	19:05
A= 0.00%	B= 20.00%	
B= 20.00%	G= 15.00%	

БЛОК 0017	01-10-2019	19:05:12
-----------	------------	----------

*	*	*	*	*	*	*	*
---	---	---	---	---	---	---	---

СУМА ОБОРОТ, ДДС:	
Оборот*А.....	0.00
ДДС*А.....	0.00
Оборот*Б.....	17812.33
ДДС*Б.....	2968.73
Оборот*В.....	0.00
ДДС*В.....	0.00
Оборот*Г.....	0.00
ДДС*Г.....	0.00

Общ оборот.....	17812.33
Общо ДДС.....	2968.73

*	*	*	*	*	*	*	*
---	---	---	---	---	---	---	---

СТОРНО ОБОРОТ, ДДС:	
Оборот*А.....	0.00
ДДС*А.....	0.00
Оборот*Б.....	15109.98
ДДС*Б.....	2518.33
Оборот*В.....	0.00
ДДС*В.....	0.00
Оборот*Г.....	0.00
ДДС*Г.....	0.00

Общ сторно оборот.....	15109.98
Общо ДДС.....	2518.33

*	*	*	*	*	*	*	*
---	---	---	---	---	---	---	---

КЛЕН Н от 01 до 02	
Н Посл. документ	000047

000164	10-10-2019	19:14:05
--------	------------	----------

 ФИСКАЛЕН БОН	ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Съкратен отчет на фискалната памет по зададени начална и крайна дата

Други отчети на ФУ. Диагностичен бон

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет артикули	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
00001 СТОЛ ПОСЕТИТЕЛСКИ ЧЕРЕН	
Оборот*Б.....	300.00
Пр. Кол.	3.000
~~~~~	
00002 ОРГАНайЗЕР ЗА БЮРО	
Оборот*Б.....	329.34
Пр. Кол.	66.000
~~~~~	
00003 ПАПКА КАРТОНЕНА ЧЕРНА	
Оборот*Б.....	150.00
Пр. Кол.	75.000
~~~~~	
00004 ПАПКА КАРТОНЕНА БЯЛА	
Оборот*Б.....	300.00
Пр. Кол.	150.000
~~~~~	
00010 БИРЮ ОФИСНО	
Оборот*Б.....	100.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
00011 МАСА ПОМОЧНА	
Оборот*Б.....	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
00101 БИАР ОФИСЕН	
Оборот*Б.....	200.00
Пр. Кол.	1.000
~~~~~	
Сума.....	1579.34
Артикули = 0	1
000212 10-10-2019 18:11:58	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Артикулен отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ	
ЕИК 123456789	
НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ	
АДРЕС НА ОБЕКТ	
Отчет оператори	
От 18-09-2019	
До 10-10-2019	
01 Оператор 01	
Клиенти	14
Отстъпки	1
.....	25.00
Надбавки	0
Корекции	2
.....	9.98
Сторно връщане/рекламация	1
.....	104.99
Сторно операторска грешка	1
.....	15000.00
Сторно намаление дан. основа	0
Получени:	
В брой лв.	17896.33
Карта	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	2
В брой лв.	30.00
Служ. изведени	1
В брой лв.	50.00
* * * * *	*
03 Оператор 03	
Клиенти	1
Отстъпки	0
Надбавки	0
Корекции	0
Сторно връщане/рекламация	0
Сторно операторска грешка	0
Сторно намаление на да. основа	0
Получени:	
В брой лв.	100.00
Върнати:	
Служ. въведени	0
Служ. изведени	0
* * * * *	*
Оператори = 0	1
000213 10-10-2019 18:15:02	
* СЛУЖЕБЕН БОН *	
ZK123456	50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	

Операторски отчет с нулиране

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ
АДРЕС НА ОБЕКТ

СЪКРАТЕН ОТЧЕТ

ПЛАЩАНИЯ ОТ ФП

От 0010 До 0014

* * * * *

ОБЩО ПЛАЩАНИЯ

В брой	17712.33
Чек	0.00
Талон	0.00
В. тал.	0.00
Амбал.	0.00
Повред	0.00
Карта	100.00
Банка	0.00
Други 1	0.00
Други 2	0.00

000214 10-10-2019 18:17:14
*** СЛУЖЕБЕН БОН ***
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Плащания от ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ

ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

СЪКРАТЕН ОТЧЕТ

ДЕПАРТ. 1-9 ОТ ФП

От 0010 До 0014

* * * * *

Обща сума

Деп01 КАНЦЕЛАРСКИ СТОКИ 1676.00

Оборот

1215.00

000215 10-10-2019 18:21:09

*** СЛУЖЕБЕН БОН ***

ZK123456 50123456

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Департаменти от ФП

НАИМЕНОВАНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ
АДРЕС НА ЗАДЪЛЖЕНОТО ЛИЦЕ

ЕИК 123456789

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБЕКТ

АДРЕС НА ОБЕКТ

= ДИАГНОСТИКА =

Модел: Тремол XX-YY
Тип у-во: Касов апарат
Свид. №: NNN.XX/DD.MM.GGGG
Вер. XX /ФАБР.КОД К.С. XXXX
Фискализация ДА
Остават XXXX свободни Z отчета
Сервиз 123456789
До 18-09-2020

Последно изпратена бележка:
№:218 10-10-2019 17:30:38
Няма неизпратени бележки.

000219 10-10-2019 18:24:04
*** СЛУЖЕБЕН БОН ***
ZK123456 50123456
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Диагностичен бон

АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ ПРИ РАБОТА С ФУ

ГРЕШКА В ОПЕРАТИВНАТА ПАМЕТ НА ФУ -“НУЛИРАН РАМ”

ⓘ В случай на некоректни данни в оперативната и / или енергонезависимата памет на ФУ, на дисплея се изписва съобщение **Нулиран RAM**, което се отпечатва и на принтера.

ⓘ ФУ влиза в процедура по инициализация на паметта, започваща със сверяване на текуща дата и час. На дисплея се извежда датата на последния документ записан в КЛЕН, която е и най-ранната която може да бъде въведена при сверяването

☒ Въвежда се първо датата във формат ДД-ММ-ГГ и се потвърждава с . При опит за сверяване на дата, по-голяма с един ден от предложената, се изисква потвърждение чрез повторно въвеждане

☒ При коректно въведена дата се преминава към въвеждане на час. Часът се въвежда във формат ЧЧ-ММ и се потвърждава с .

ⓘ ФУ записва събитието във фискална памет на ФУ и отпечатва служебен бон със тип, дата и час на събитието, както следва:

“Нулиран RAM B” в случай на повреда в оперативната памет

“Нулиран RAM R” в случай на повреда в енергонезависимата памет.

ⓘ При изправна енергонезависима памет, всички параметри на ФУ, както и натрупаните обороти се възстановяват. Нулират се единствено текущи данни в буфера за печат.

ⓘ При неизправна енергонезависима памет, всички параметри се установяват по подразбиране, а оборотите не се възстановяват. Те могат да бъдат изчислени от съдържанието на КЛЕН, а параметрите следва да бъдат препограмирани.

ⓘ След аварийна ситуация “Нулиран RAM R” е задължително в касовата книга на обекта да се запише оборота, изчислен от контролната лента. За тази цел е предвидена функцията “Пресмятане на оборота за текущия ден от КЛЕН”.

ГРЕШКИ ВЪВ ФИСКАЛНАТА ПАМЕТ НА ФУ

ⓘ В случаите на открита грешка във фискалната памет, на дисплея се изписва съобщение от вида указан по-долу, при което **ФУ е блокиран до намесата на сервизен техник**.

Таблица с видовете грешки във фискалната памет:

Съобщение на дисплея	Значение
Фискална грешка Грешна CRC	Грешна контролна сума в блок от фискалната памет
Фискална грешка Неуспешен запис	Грешка при запис във ФП
Фискална грешка Пълна памет	ФП е запълнена
Фискална грешка Липсва ФП	ФП липсва

Фискална грешка Грешна ФП	Грешка при четене на ФП
Фискална грешка Лимит RAM reset	Изчерпан лимит на блокове във ФП за нулиран RAM и изтрита ЕКЛ. Максимум 200 записи.
Фискална грешка Лимит дес. точка	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на десетичната точка. Максимум 50 записи.
Фискална грешка Лимит дан. проц.	Изчерпан лимит на блокове във ФП за смяна на данъчните проценти. Максимум 50 записи.

ГРЕШКИ В КЛЕН. РАБОТА С КЛЕН, РАЗЛИЧНА ОТ ТЕКУЩАТА

❶ В случаите на открита грешка в КЛЕН, на дисплея се изписва съобщение **Повреден КЛЕН!!!**, при което **ФУ е блокиран до намесата на сервизен техник**.

❶ В случай на необходимост от прочитане на данни от КЛЕН различна от текущата (предишна или от друго у-во със същия формат), е необходима намесата на сервизен техник. В този случай ФУ изписва съобщение

Различен КЛЕН!!!. В специално сервизно меню достъпно след отваряне на ФУ, са разрешени отчети на поставената КЛЕН.

❶ След поставянето на текущата инициализирана КЛЕН, работата на ФУ продължава нормално.

ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ ПРИ РАБОТА С ФУ

❶ В процеса на нормална работа с ФУ са възможни грешки от неправилна манипулация, препълване или други блокировки.

СЪОБЩЕНИЯ ИЗПИСВАНИ НА ДИСПЛЕЯ НА ФУ

Съобщение на дисплея	Ситуация	Значение	Начин за отстраняване
ЗАВРАНЕН	продажба на департамент	1) няма цена или дан. група е забранена 2) П17=ДА	натиснете започнете друга операция
ЗАВРАНЕН	продажба на артикул	няма цена или дан. група е забранена,	натиснете започнете друга операция
ЗАВРАНЕН	въвеждане св. цена	определен е работа без свободна цена П15=ДА,	натиснете започнете друга операция
НЕ Е ОТКРИТ	продажба на артикул с баркод	липсва артикул с такъв баркод	натиснете започнете друга операция
! Препълване !	в режим "Продажби"	сумата е по-голяма от максимално допустимата	натиснете започнете друга операция
Препълване буфер	в режим "Продажби"	достигнат е максималния брой продажби в бона	приключете бона в желания вид плащане
ГРЕШКА	дълбок войд	опит за корекция на несъществуваща продажба	повторете операцията от начало, като повторите точно продажбата, която ще се коригира

ГРЕШКА	непосредствен войд	изчерпани са всички разрешени за корекция продажби	натиснете започнете друга операция
Въведете сума!	приключване на сметка	ФУ очаква задължително въвеждане на сума	приключете бона в желания вид плащане, като преди това въведете сума
-Сума	служебно извеждане на суми; връщане на ресто	няма достатъчна налична сума от зададения вид плащане	натиснете започнете друга операция
ПРЕП. Диапазон Ф.	при опит за започване на фактура	изчерпан е диапазона от номера за фактура	В режим "Програмиране" задайте нов диапазон
!Отчети Z : TTL !	в режим "Продажби"	препълнена сума в дневен отчет	направете отчета в режим "Отчети Z" с клавиш
!Отчети Z : 5 !	режим "Продажби""	препълнена сума в отчет артикули	направете отчета в режим "Отчети Z" с клавиш
!Отчети Z : 6 !	в режим "Продажби"	препълнена сума в отчет оператори	направете отчета в режим "Отчети Z" с клавиш
!Неизпр. данни !	в режим "Продажби"	ФУ е блокиран до изпращане на данните	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервисната организация
НЯМА ВРЪЗКА МО !	След дневен отчет с нулиране	Липсва комуникация с мобилния оператор	Осигурете по-добро покритие. Консултирайте се със сервисната организация
ДТ ГРЕШКА XX	Запомните номера на грешката Обърнете се към сервисната организация, като цитирате номера грешка		

СЪОБЩЕНИЯ ЗА ГРЕШКИ И БЛОКИРОВКИ, ОТПЕЧАТВАНИ НА ПРИНТЕРА

Съобщение на принтера	Значение	Необходими действия
СПАД НА НАПРЕЖЕНИЕ	Пропадане на захранването по време на печат или при отворен клиентски бон	Осигурете захранване. ФУ ще завърши започнатата операция
ВНИМАНИЕ ! СВОБОДНИ XX ЗАПИСА !	Остават XX броя записи във ФП	Осигурете навременна подмяна на фискалната памет
ФИСКАЛНА ПАМЕТ ЗАПЪЛНЕНА !	Фискалната памет е пълна и е достъпна само за четене. Невъзможно е да бъдат регистрирани повече продажби с ФУ	Фискалната памет трябва да бъде подменена по нормативно уредения начин
ВНИМАНИЕ ! НАБЛИЖАВА КРАЙ КЛЕН !	КЛЕН е със оставащи по-малко от 30000 свободни реда	Осигурете навременна подмяна на КЛЕН

БЛОКИРОВКИ ПРИ ПРОГРАМИРАНЕ

(i) ФУ не позволява препрограмирането на някой стойности и параметри, преди извършването на отчети с нулиране или изпълнено друго условие. Списъкът на тези стойности и параметри е даден в таблицата:

Промяна на параметър	Необходими условия
П05 (дробни / цели)	Нулирани всички отчети на ФУ
П24, П25 (автоматично стартиране на отчети заедно с дневния)	Нулирани дневен финансов отчет и съответния отчет
Редове за оформление на бона	Нулиран дневен финансов отчет
Текст предхождащ ЕИК	Нулиран дневен финансов отчет
Каса - място	Нулиран дневен финансов отчет
Данъчни ставки	Нулиран дневен финансов отчет
Плащания	Нулиран дневен финансов отчет и отчет оператори
Име и данъчна група на департамент (само, за които има оборот)	Нулиран дневен финансов отчет
Име и данъчна група на артикул (само, за които има оборот)	Нулиран отчет артикули
Цена на артикул (за който има оборот) при системен параметър П15=ДА	Нулирани дневен финансовоотчет и отчет артикули
Оператори	Нулиран отчет оператори
Диапазон от номера за фактура	Нулиран RAM или изчерпан диапазон или неизползван диапазон
Възстановяване на параметри по подразбиране	Нулирани всички отчети на ФУ

БЕЛЕЖКИ:
